

# LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 2, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa  
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 50

Penktadienis, Gruodžio (December) 29, 1961, Toronto, Ontario

METAI XXX

## Vakarų Berlyne ir Kalėdų Eglutės Paverstos Šaltojo Karo Įrankiais

**BERLYNAS.** — Prie ko-  
kio kraštutinumo nuėjo Vaka-  
rų Berlyno valdonai ir jų  
globėjai, rodo jų elgesys prie-  
sienos, skiriančios Rytų Ber-  
lyną nuo Vakarų Berlyno.  
Vakariečiai pastatė net 800  
kalėdų eglučių savo pusėj,  
ant kurių pakabino 50,000  
elektrinių žvakučių. Visa tai  
buvo padaryta ne tam, kad  
pasipuosti šventėms, bet kad  
paerzintus Rytų Berlyno gy-  
ventojus.

Bet krikščioniškieji Vaka-  
rų Berlyno valdonai ir jų  
globėjai dėl to per daug ne-  
pasitikėjo eglutėmis. Pasie-  
nyje buvo pastatyta, prie tų  
eglučių, 1,500 policininkų,  
ginkluotų automatais ir kul-  
kosvaizdžiais. Visu pasieniu  
buvo britų, francūzų ir ame-  
rikiečių kareiviai ir tankai.

Eglutės ar ne eglutės, Vaka-  
rų Berlyno gyvenimas  
nuolatos liūdėja. Žmonės  
nemažais skaičiais emigruo-  
ja iš Vakarų Berlyno, kadan-  
gi jie nemato Vakarų Berly-  
nui ateities. Ir tie, kurie už-  
degę eglutes neva dėl Rytų  
Berlyno žmonių, visa tai da-  
ro dėl savęs. Rytų Berlynas  
dabar verčiasi geriau, negu  
pirma, jis gali lengvai apsi-  
eiti be Vakarų Berlyno.

Amerikiečiai, prie to viso,  
pademonstravo savo užsispy-  
rimą. Trys pareigūnai, apsi-  
renę civiliniais drabužiais,  
bandė pereiti sieną. Kada pa-  
reikalavo parodyti dokumen-  
tus, jie atsisakė tai pada-  
ryti. Už tai jie buvo sulai-  
kyti. Dėl to amerikiečių  
ambasadoriaus Vakarų Vokietijoj ir kiti pareigūnai pa-  
kėlė didžiausį triukšmą. Ame-  
rikiečiai, matyti, įsivaizduo-  
ja, kad juos gali kiekvienas  
pažinti, nors jie ir civiliniais  
drabužiais apsirengę ir nieku  
neišsiskiria iš kitų.

Amerikiečiai ar kas kitas  
dabar nebeturi jokių reikalų  
Rytiniame Berlyne. Nežiū-  
rint to, jie tebesiskaito esą  
okupantais ir turį teisę lan-  
dyti kada tik nori.

Beje, apart eglučių, ameri-  
kiečiai atsuntė orlaiviu ir  
kardinolą Spellmaną. Šis  
"apaštalas" irgi daugiau ti-  
ki į armijas ir ginklus, negu  
į Jėzusėlį.

### NUTEISĖ KARO KRIMINALISTĄ

**BELGRADAS.** — Jugosla-  
vijos teismas nuteisė 11 me-  
tų kalėjimo Vakarų Vokietij-  
jos pirklių, atvykusį į Jugo-  
slaviją biznio reikalais, Han-  
są Kohl, kurs karo metu 20  
metų atgal kaip vokiečių ar-  
mijos kareivis papildė bausių  
nusikaltimą.

Kohl yra gimęs Jugoslavi-  
joj, bet 1934 metais persikė-  
lė į Vokietiją. Jis dalyvavo  
baudžiamajame būryje, ku-  
ris suėmė 193 jugoslavus, iš  
kurių 23 nužudė.

### NUTARĖ RUOSTIS NAUJIEM BANDYMAM

**WASHINGTON.** — Prezi-  
dentas Kennedis ir britų  
premjeras Makmilanas savo  
pasitarime Bermudoj nutarė  
ruostis atnaujinimui nukli-  
nių bandymų atmosferoje,  
jeigu pasirodytų yra reika-  
las.

Tuo tarpu amerikiečiai iš-  
sprogndino 8 bombas požem-  
nyje.

### Egiptas Nacionalizuos Svetimšalių Žemes

**PORT SAID.** — Preziden-  
tas Gamal Abdel Nasser pa-  
reiškė, kad Egiptas naciona-  
lizuos visas svetimšalių že-  
mes Egipte. O jeigu kam tas  
nepatiks, sakė jis, tai gali  
sveikį važiuoti namo.

Jis taipgi atkirto britų  
laikraštininkams.

"Jeigu britų spaudai ne-  
patinka tai, ką mes darome,  
tai jie gali eiti po velniais",  
atkirto jis.

Buvę laikai, kada britai  
nuversdavę premjerą, bet  
dabar jie nebegalį nuverst  
durų sargo.

Atrodo, kad Egiptas pa-  
naikins savo sąjungą su Ye-  
menu. Kada tas bus padary-  
ta, Jungtinė Arabų Respub-  
lika bus pilnai likviduota. Si-  
rija, kaip žionte, atsiskyrė  
pati.

### 50,000 AFRIKIEČIŲ NUŽUDYTA ANGOLOJ

**TORONTO.** — Globe and  
Mail korespondentas R. For-  
rest rašo iš Kartoumo, Su-  
dano, kad portugalai, slopin-  
dami Angolos gyventojų ko-  
vas už laisvę, nužudė 50,000  
angoliečių.

Portugalai netekę 2,000  
kareivių.

### Sakosi Išromijęs 800 Asmenų

**QUEBEC.** — Tyrinėjimų  
komisija, susidedanti iš tel-  
sėjo ir dviejų gydytojų, pa-  
skelbė savo raportą apie  
Jean Talon ligoninę, kurios  
reikalai buvo tyrinėjami.

Raporte komisija puola  
nekurios senatorius ir mi-  
nėtos ligoninės gydytojus.

Ligoninės nekurie gydyto-  
jai turį keistas teorijas. Ne-  
kurie greitai griebiasi ope-  
racijų. Dr. Ronald Hand-  
field teigia, kad pirma rei-  
kia padaryti operaciją, o  
paskui gydyti.

Jis pasigyręs, kad 800 as-  
menų išromijęs, tai yra, iš-  
ėmęs kiaušides, o paskui gy-  
dęs.

Komisija sako, kad neku-  
rių gydytojų darbas turi bū-  
ti aprubežiuotas.

### Argentina Pasiduoda Amerikai dėl Kubos

**PALM BEACH, Fla.** —  
Argentinios prezidentas Ar-  
turo Frondizi, kuris čia tarė-  
si su prezidentu Kennedžiu,  
nusileidęs ir sutikęs, kad A-  
merikos Valstybių Organizaci-  
ja aptartų Kubos santykių  
su socialistinėmis šalimis  
klausimą.

Anksčiau Frondizi buvęs  
nusistatęs prieš tai. Matyti  
Kennedis paveikė Frondizį  
šiuo klausimu.

AVO pasitarimas numato-  
mas sausio 22 dieną Urug-  
vajuje.

## Tšombė ir Vėl Sulaužė Sutarį su C. Adoula

**LEOPOLDVILLE.** — Ka-  
tangos provincijos preziden-  
tas M. Tšombė ir vėl išsižai-  
dėjo sutarties su centralinės  
vyriausybės premjeru C.  
Adoula, kurią buvo pasira-  
šęs amerikiečių akyse.

Jis anksčiau buvo panašiai  
susitaręs su Adoula, bet kai  
tik sugrįžo į Katangą, tuoj  
atsižadėjo visų susitarimų ir  
pradėjo ginkluotas atakas.

Adoula pareiškė didelį nu-  
sivylimą. Jis pasakė stačiai,  
kad kada tik Tšombė pa-  
junta, jog jam darosi ries-  
tai, tai sutinka pripažinti  
centralinę vyriausybę ir ne-  
siekti Katangos atskyrimo,  
bet kai tik jo padėtis pagerė-  
ja, tuoj atsimeta.

### Nori Padaryti Goą Anti Salazaro Centru

**LONDON.** — Portugalijos  
pabėgėliai nori kreiptis į In-  
dijos vyriausybę, kad ji leis-  
tų jiems įsteigti buvusioj  
portugalų kolonijoj Goa sa-  
vo centrą kovai prieš Sala-  
zaro diktatūrą.

Užsieniuose yra nemažai  
žymių portugalų, Salazaro  
diktatūros oponentų, bet jie  
nesudarė vieningo fronto.

Manoma, kad Indija duos  
Goai autonomiją, tokią, ko-  
kią turi kitos Indijos valsti-  
jos, ir portugalai galės nau-  
dotis plačiomis teisėmis.  
Salazaro pareigūnai Goa  
kolonijoj nuo 1953 iki 1957  
metų įkalinę virš 3,000 as-  
menų. 87 buvę nužudyti ar  
užkankinti. Tas rodo, kad  
čia buvo nemažai Salazaro  
oponentų.

### POPIEŽIUS RAGINA SIEKTI TAIKOS

**VATIKANAS.** — Popie-  
žius Jonas, savo kalėdinia-  
me atsikreipime, pareiškė,  
kad istorijos teismas bus  
žiaurus tiems, kurie nebus  
atlikę visko, kas galima, pa-  
šalinimui iš žmonijos gyve-  
nimo karo pavojaus.

Jis taikė tiems, kurie savo  
rankose laiko žmonijos liki-  
mą.

Klausimas tikrai, ar tai  
daro pats Tšombė, ar intere-  
sai, kurie nenori, kad Ka-  
tanga taptų Kongo dalimi.  
Labai galimas daiktas, kad  
belgai, britai ir kiti, kurie  
protestavo prieš Jungtinių  
Tautų akciją Katangoj, du-  
da Tšombėi instrukcijas,  
kaip elgtis.

Tšombė išsisukinėja, būk  
jo sutartis be ratifikacijos  
jo kabineto, negali galioti.  
O ar bus kada ta ratifika-  
cija, tai niekas negali pasa-  
kyti. Visas jo kalbos tonas  
rodo, kad jis nenori, kad bet  
kokia ratifikacija įvyktų.

Tuo tarpu Jungtinėms  
Tautoms bausiai daug kai-  
nuoja ši Kongo operacija.  
Prie to, iškilo nesutikimas  
Vakarų bloke. Vieni nori,  
kad Jungtinės Tautos su-  
tvarkytų Katangą, o kiti pro-  
testuoja.

Tarybų Sąjunga kaltina  
amerikiečius, kad ir jie no-  
ri išgelbėti Tšombės kailį,  
nors jie remia Jungtinių  
Tautų akciją prieš Tšombę.

Vienu žodžiu, tikra košė  
Konge.

Nesant tvarkos, labai ken-  
čia Kongo gyventojai. Ypač  
tie, kure randasi neramumų  
srityse.

### Vanoja Kailį Savo Sąjungininkėm

**LISBON.** — Portugalijos  
vyriausybė atakuoja Britani-  
ją, Franciją ir Jungtines  
Valstijas už nesiėmimą jokių  
žygių prieš Indiją, kai pas-  
taroji pradėjo ginkluotą in-  
vaziją į Goa ir kitas Portu-  
galijos kolonijas Indijoj.

Britanija ir Portugalija  
turinčios sutarį, pagal ku-  
rią Britanija įsipareigojusi  
padėti Portugalijai, bet Bri-  
tanija nei piršto nepajudi-  
nusi.

Čia įvyko demonstracijos,  
kurių dalyviai nešė obalsius,  
smerkiančius britus ir ame-  
rikiečius, reikalaujančius  
likviduoti britų kompanijas  
Portugalijoje.

Demonstrantai vilko gat-  
vėmis suplėšytas Britanijos  
ir Amerikos vėliavas.

## Iš Kanados Gyvenimo

Kanados Darbininkų Kongresas, atstovaujantis 1,070,000 unijistų, ir Nacionalių Amatų Unijų Konfederacija, atstovaujanti 95,000 unijistų, įteikė vyriausybei pasiūlymą, kad apdrauda nuo nedarbo būtų taikoma visiems dirbantiems, bet jų planai dėl finansavimo apdraudos yra skirtingi.

Kongresas siūlo, kad vyriausybė vietoj šeštadalio skirtų trečdalį, o Konfederacija siūlo imti specialius mokesčius nuo pajamų, kaip kad yra daroma senatvės pensijų reikalu.

Dvidešimt du protestoniškių bažnyčių dvasiškiei įteikė Ontarijos vyriausybei reikalavimą, kad ji stengtųsi apsaugoti darbininkų teisę streikuoti. Jie turėjo mintyje Royal York viešbučio darbininkus, kurių teisės streikuoti kybo ore.

Pirma teismas buvo paktvarkęs, kad viešbučio savininkai turi teisę atleisti iš darbo streikuojančius darbininkus, kitaip sakant, pašalinti visai, o vėliau kitas teismas atmetė pirmesniojo tarimą. Dabar matyti byla tęsis toliau.

110,000 gelžkeliečių per savo unijas įteikė samdytojams reikalavimus pakelti algas 22 centais į valandą ir užšaldyti darbininkų skaičių. Tai yra, kad samdytojai palaikytų tokį skaičių ir toliau, koks dabar yra.

Unijos nori dviejų metų sutarties.

Derybos turėtų prasidėti ne vėliau sausio 9 dieną.

Reikalavimas, kad darbininkų skaičius nebūtų mažinamas, yra pirmas toks Kanadoje. Tai noras pastoti kelią darbininkų metimui iš darbo įvedant vis naujas mechanizacijos priemones.

Antikomunistinė beglių organizacija per savo lyderį Milaną Jakubecą įteikė premjerui Diefenbakeriui reikalavimą, kad Kanados vyriausybė sulaukėtų finansinę ir militarinę pagalbą Jungtinėms Tautoms jų akcijoje Katangoje. Jis sakė, kad Jungtinės Tautos vykdo agresiją Katangoje.

Jis taipgi reikalavo, kad vyriausybė neįsileistų Kanadon kitų šalių komunistų broliškių delegatų, jeigu būtų siunčiami į Kanados Komunistų Partijos suvažiavimą.

Tas reakcionierius taip įsidrąsino, kad jau nori priversti vyriausybę pildyti atžagareivių norus.

Kanados Komunistų Par-

tijos Ontarijos komitetas praneša, kad komunistai nestatys savo kandidatų į provincialų parlamentą penkiuose distriktuose, kurie dabar neturi atstovybės.

Komunistai, sako jis, balsuos už Naujos Demokratinės Partijos kandidatus. Tokiu būdu norima sumušti senųjų partijų atstovus.

Don kalėjime Toronte įvyko keistas įvykis.

Vienas kalinių sargas, atėjęs iš Anglijos, nusidažė plaukus, kadangi jie dėl kokių tai nežinomų priežasčių be laiko išbalo. Reformų ministro pavaduotojas sako, kad kalėjimo administracija jį ir kitą sargą, jam patarusį, kur eiti nusidažyti plaukus, suspendavo.

Visuomenė stato klausimą,

kame čia gali būti nusikaltimas. Didžiama moterų dažo plaukus ir niekam tas neapeina.

Dr. Brock Chisholm sako, kad tėvai blogai elgiasi su vaikais teigdami, kad yra Santa Claus, kuomet tikrumoje jo nėra.

Vėliau vaikai sužino, kad tėvai juos apgaudinėjo ir tokiu būdu pradeda žiūrėti į tėvus kaip į melagius. O jei nediršta pasakyti tėvams, tai paskui jie kėncia varžydami savo jausmus.

Jis sako, kad mažiems vaikams galima padaryti didelę žalą su melu, apgaudinėjimu.

Kanadietis

U THANT LANKYSIS VENGRIJOJE

LONDON. — Ateinančiais metais lankysis Vengrijoje Jungtinių Tautų sekretorius U Thant.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos  
Centro Komitetas išleido  
Kanados lietuvio Palantos parašytų  
Eilėraščių Rinkinį

### Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygutė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitome po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas  
160 Claremont St.  
Toronto 3, Ont., Canada

### Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoje

1. LIETUVA SIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šią knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS SEŠELIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba į Lietuvą. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,  
Chicago 8, Ill.

Centro Komiteto Įsteigtas  
Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

## KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikiama veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygyne turi pašimokėti \$5.00 kaucija, kuri gražinama nustojus naudotis knygyne.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygnas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygyne prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

TEPADEDA MAN DIEVAS. F. Džeksonas. Romanas. Knyga 372 puslapių. Knygyne Nr. 627.

KATORGA. I. Kazlovas. Aprašymas susijęs su V. Kapusko gyvenimu. Knyga 232 pusl. Knygyne Nr. 628.

ŠLUBAS VELNIAS. Lesažas. Romanas. Knyga 312 puslapių. Knygyne Nr. 629.

ŽMONĖS. Aug. Gričius. Apsakymai. Knyga 432 puslapių. Knygyne Nr. 630.

ŠEŠIOLIKA RAKTŲ. A. Pocius. Apsakymai. Knyga 172 puslapių. Knygyne Nr. 631.

ROSOMACHOS PASLAPTIS. V. Družininas. Apsakymas. Knyga 194 puslapių. Knygyne Nr. 632.

Į ATEITĮ ŠVIESIĄ. B. Pranckus-Zalionis. Eilėraščiai. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 633.

STIKLINIAI BALANDŽIAI. J. Dovydatis. Apysaka. Knyga 228 puslapių. Knygyne Nr. 634.

LIETUS. A. Baltrunas. Apsakymai. Knyga 224 puslapių. Knygyne Nr. 635.

ŽMONĖS IS ARTI. R. Kašauskas. Apsakymai. Knyga 172 puslapių. Knygyne Nr. 636.

MĒLYNOS AKYS. Dr. Alg. Margeris. Tikrovės vaizdas. Knyga 368 puslapių. Knygyne Nr. 637.

KRYŽIAUS ŽYGIAI. M. Zaborovas. Istorinių Kryžiaus Žygių aprašymai. Knyga 300 puslapių. Knygyne Nr. 638.

SEPTYNIOS DIDŽIOSIOS NUODĖMĖS. T. Kvietkovskis. Satyrinis veikalas. Knyga 350 puslapių. Knygyne Nr. 639.

MOKYTOJOS LAIMĖ. L. Aleksandrova. Apysaka. Knyga 304 puslapių. Knygyne Nr. 640.

SIUNEVE IS SAULĖS ŠLĒNIO. B. Bjernsonas. Apysaka. Knyga 344 puslapių. Knygyne Nr. 641.

TOMO SOJERIO NUOTYKIAI. Markas Tvenas. Apsakymai. Knyga 304 puslapių. Knygyne Nr. 642.

M. RUNŽĖ. V. Lebedevas, K. Ananjevas. Biografija. Knyga 356 puslapių. Knygyne Nr. 643.

GERI NAMAI. Mykolas Sluckis. Romanas. Knyga 472 puslapių. Knygyne Nr. 644.

ZINGSNIUOJANČIAI JAUNATVEI. A. Merkytė. Eilėraščiai ir publicistiniai straipsniai. Knyga 208 puslapių. Knygyne Nr. 645.

NEŽINOMO AMŽIAUS PRADŽIA. K. Paustovskis. Apsakymai. Knyga 264 puslapių. Knygyne Nr. 646.

ŽIBA DURTUVŲ PLIENAS. K. Plioplys. Atsiminimai. Knyga 148 puslapių. Knygyne Nr. 647.

KRISTINA LAURANSO DUKTĖ. Sigrida Unset. Romanas. Pirmas tomas 364 puslapių. Knygyne Nr. 648.

Antras tomas 520 puslapių. Knygyne Nr. 649. Trečias tomas 534 puslapių. Knygyne Nr. 650.

KAREIVINĖSE NERAMU. Ch. Kaplanas. Iš atsiminimų. Knyga 404 puslapių. Knygyne Nr. 651.

PER LIEPSNOJANČIĄ ŽEMĖ. L. Bakutis. Atsiminimai iš partizanų kovų. Knyga 288 pusl. Knygyne Nr. 652.

ERELIŲ STEPĖ. G. Bubenovas. Romanas. Knyga 492 puslapių. Knygyne Nr. 653.

KOVOS KELIAS. Įvairių autorių raštų rinkinys. Knyga 392 puslapių. Knygyne Nr. 654.

# TARYBŲ LIETUVOJ

## Nusausinta 70,000 Hektarų Dirvų

VILNIUS. — Gražių laimėjimų šiemet pasiekė respublikos melioratoriai. Per 9 mėnesius jie nusausino ir atidavė kolūkiams bei tarybiniams ūkiams 70 tūkstančių hektarų pelkių ir šlapių dirvų. Efektyviausiu būdu — uždaru drenažu nusausinta 55,4 tūkstančio hektarų, arba 40 procentų daugiau, negu pernai iki to pat laiko.

Gerai dirba Kauno melioracijos statybos valdybos kolektyvas. Nuo metų pradžios jis atliko įvairių darbų už 2 milijonus 352 tūkstančius rublių, gamybos planą įvykdęs daugiau kaip 96 procentais. Viršyta dirvų melioravimo užduotis, uždaru drenažu nusausinta 2,310 hektarų. Žymiai viršijo drenažimo planus taip pat Jiezno, Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Šalčininkų Melioravimo mašinų stočių kolektyvai.

Melioravimo mašinų stovyklų padėjo mechanizuoti gyvulininkystės fermas. Kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose MMS darbuotojai mechanizavo vandens tiekimą 50 tūkstančių galvijų, 100 tūkstančių kiaulių ir tiek pat paukščių. Įrengta daug melžimo agregatų, pašarų rucšimo mašinų, kabinamųjų kelių Biržų, Kėdainių, Molėtų ir daugelis kitų MMS pirma laiko įvykdė metines darbų mechanizavimo gyvulininkystėje užduotis.

## Užveisiamas Kolektyvinis Sodas

Klaipėda. — Eksperimentinio bandomojo medienos kombinato garo jėgainės darbininkai, įsijungę į kovą už teisę vadintis komunistinio darbo kolektyvu, stengiasi ne tik gerai dirbti, bet ir pavyzdinčiai sutvarkyti savo cecho patalpas bei palinką.

Ceche visur švaru, jauku, ant langų žydi gėlės. Vasarą darbininkai bendromis jėgomis sutvarkė savo cecho teritoriją, o rudenį nutarė užveisti kolektyvinį sodą. Kiekvienas darbininkas įsipareigojo pasodinti po 1 medelį ir 15 krūmų. Netrukus tuščiam plotė išsirikiavo medelių ir krūmų eilės. Ateinančią vasarą darbininkai jau galės pasidžiaugti savo darbo vaisiais ir maloniai pailsėti jauname sodelyje.

## Prekybos Tinklas Molėtų Plečiamas

MOLETAI. — "Videniški" kolūkio centre iš gelžbetonio blokų pastatyta nauja pramoninių prekių parduotuvė.

Pastaruoju metu naujos parduotuvės atidarytos Giedraičių tarybinio ūkio Piliškių skyriuje, "Varniškių", P. Cvirnos vardo ir kituose kolūkiuose. Iš viso šiuo metu rajone veikia 52 parduotuvės, kioskai ir kitos prekybinės įmonės.

Iki septynmečio pabaigos prekybos tinklas rajone dar labiau išsiplės. 1962 metais naujos parduotuvės bus atidarytos "Skudutiškio", M. Melnikaitės vardo ir eilėje kitų kolūkių. Pačiame rajono centre išaugs universalgas. Padidės ir viešojo maitinimo įstaigų skaičius.

## 5,000 Atspaudų Per Valandą

KAUNAS. — Automatizavimo priemonių gamykla pradėjo gaminti naujus elektrografinius reprodukcinius aparatus "ERA-F".

Aparatas turi specialų priedelį, leidžiantį per 5 minutes paruošti formas ofsetinėms spausdinimo mašinoms, kai tuo tarpu anksčiau ši operacija užtrukdavo visą darbo dieną. Įstačius paruoštą formą į ofsetinę mašiną, galima per valandą gauti iki 5,000 atspaudų.

Naujasis elektrografinio reprodukcijos aparato "ERA-F" komplektas, kurį sukūrė Lietuvos TSR Elektrografijos mokslinio tyrimo institutas kartu su automatizavimo priemonių gamyklos specialistais, labai patogus naudoti visuomeninėms organizacijoms, mokslinio tyrimo institutams, projektavimo - konstravimo biurams, draugijoms, leidžiančioms brošiūras.

Klaipėda. — Celiuliozės popieriaus kombinata pagaminta celiuliozė ir kartonas siunčiami įvairioms užsienio šalims. Šiomis dienomis įmonės kolektyvas baigė gaminti eilinę kartono dėžutės siuntą Kubos Respublikai.

Nuo metų pradžios į šią šalį jau išsiųstos 285 tonos kartono dėžutės. Daugiau kaip 400 tonų produkcijos eksportuota šiais metais į Čekoslovakiją. Į Vokietijos Demokratinę Respubliką išsiųsta 2,400 tonų celiuliozės.

## Rytų Aukštaitijos Dainų Ir Šokių Ansamblis

IGNALINA. — Prie Dūkšto miesto kultūros namų susikūrė Rytų Aukštaitijos dainų ir šokių ansamblis. Jo meno vadovas — dirigentas K. Ilgūnas.

Ansamblis jau surengė du koncertus — Dūkšte ir Ignalinoje.

## Pirmosios Dažymo Mašinos

KAUNAS. — Savo socialistinius įsipareigojimus įvykdė "Apvijos" gamybininkai. Baigtos gaminti pirmosios 4dažymo mašinos vilnai dažyti. Tai didelis mašinų konstruktoriaus inžinieriaus V. Gylis ir viso kolektyvo laimėjimas.

## Dovana Audejams

KAUNAS. — LTSR Mokslų akademijos Energetikos ir elektrotechnikos instituto pramoninės elektrotechnikos laboratorijos darbuotojai Didžiojo Saplio metines sutiko įsties džiaugsmingai.

Paskutinės darbo dienas prieš šventes ties tekstiline šaudykle darbavosi laboratorijos vadovas, technikos mokslų kandidatas V. Nešukaitis, konstruktorių grupės vadovas J. Storpirtis ir inžinierius V. Rimkevičius.

— Viskas tvarkoje, — sakė V. Nešukaitis. — Sveikinu, vyrai. "Staklės" sustoja automatiškai.

Tai ilgų ieškojimų rezultatas. Fotoelektroninis prietaisas audimo staklėms stabdyti, siūliui pasibaigus šeiwoje, — pagamintas. Paskutinieji laboratoriniai bandymai visiškai atitinka mokslinių darbuotojų sumanymą.

Prietaisas, kuris buvo pagamintas pagal kūrybinio bendradarbiavimo sutartį su "Kauno audinių" tekstilinkais, po švenčių jau išbandytas gamybinėse sąlygose.

## Gyvsidabrio Lempos

VILNIUS. — Pirmąsias 50 gyvsidabrio lempų iš Maskvos gavo elektros lempų gamyklos Vilniaus išorinio apšvietimo kontora. Kiekviena šių lempų yra 500 vatų.

Naujus žibintus numatoma įrengti Lenino prospekte, kur dabar naudojamos 150 vatų lempos.

Gedimino aikštėje paprastos elektros lempos bus pakeistos liuminiscenzinėmis. Tam tikslui miesto išorinio apšvietimo kontoros bendradarbis V. Dzisis sukonstravo dešimties lempų sietynus, kurių galingumas sieks 300 vatų. Baigiamas montuoti pirmas toks sietynas.

# Ivairenybės

## Stiklinis žmogus

Šanchajaus medicininį prietaisų gamyklą sukūrė "stiklinio" žmogaus modelį, kuris turi daugiau kaip tūkstantį detalių. Jo konstrukcija yra gana sudėtinga. Modelio išorinė dalis pagaminta iš organinio stiklo. Pro jį galima matyti žmogaus griaučius ir vidinius organus, įvairius taškus, kuriuos reikia matyti, kai gydoma apdeginant, badant adatomis ir tiriama elektriniais

## Lietuviškas Diktofonas

VILNIUS. — Liaudies ūkio tarybos prietaisų pramonės valdyboje šiomis dienomis buvo pademonstruotas neįprastas aparatas — grupės konstruktorių sukurtas pirmasis lietuviškas diktofonas "Garsas". Kas yra šis prietaisas, kokios jo funkcijos?

Pasirodo, šis aparatas skiriamas stambių respublikos gydymo įstaigų darbuotojams. Kaip žinoma, gydytojams tenka sugaišinti nemažai laiko užpildant ligų istorijų bylas. Šis aparatas jiems daug padės šitame darbe. Tereikės paspausti mygtuką, ir visas tekstas greitai užrašomas diktofono juostoje.

Bandymai parodė, kad, pradėjęs naudoti diktofoną, kiekvienas gydytojas per paminą sutaupto porą valandų laiko, kurį gali skirti betarpiškam ligonių gydymui.

## Natūrinės Nuotraukos Naujam Filmui

ANYKŠČIAI. — Paskutinės natūrinės nuotraukos naujam lietuviškam kinofilmui "Vyturys — žemės paukštis" padarė operatorius A. Arminas. Scenarijų parašė J. Požėra ir A. Jonynas. Filmas pasakos apie abiturientų, baigusiu vidurinę mokyklą ir nuėjusių dirbti į kolūkių gyvenimą, sunkumus ir džiaugsmus.

Vaidmenis atlieka Kauno Valstybinio dramos teatro aktorė G. Balandytė, Lietuvos TSR nusipelnęs artistas B. Babkauskas, Panevėžio dramos teatro aktorius S. Petronaitis, Kauno Politechnikos instituto studentas A. Šulcas. Masinėse scenose filmavosi vietos kolūkiečiai ir jaunimas.

— Ačiū už paramą, — atsisveikindamas su anykštėnais, pasakė filmo režisierius M. Giedrys. — Dabar beliko padaryti paskutinius kadrus paviljonuose.

aparatais pagal kinų "džinlo" sistemą.

Paspaudus atitinkamą mygtuką, visa figūra lėtai sukasi, ir joje vienas po kito ima švitėti apie 200 gydomųjų taškų, kurie buvo minimi studentams per paskaitas.

Tokios stiklinės žmogaus figūros sukūrimas yra didelis kinų technikos ir medicinos pasiekimas.

## Plienas plonesnis už rūkomą popierių

Čekoslovakijos inžinieriai sukūrė du unikalius valcavimo staklynus, kuriuose galima išvalcuoti septynių mikronų storio plieno lakštus.

Toks plienas bus plačiai pritaikomas elektrotechnikos pramonėje.

## Siuvamasis pirščiukas

Sunku įsivaizduoti, kaip būtų galima apsieiti be siuvamojo pirščiuko. Mažas daiktas, bet kaip jis palengvina darbą siuvėjams.

Europoje pirščiukas atsirado palyginti neseniai. Aštuoniasdešimtaisiais septynioliktą amžiumet metais vienas Amsterdamo aukškalys nukalė pirmąjį pirščiuką, kurį padovanojo savo pažįstamai gimimo dienos proga. To paties amžiaus pabaigoje šis olandų ūksakalio išradimas paplito Anglijoje, vėliau — Prancūzijoje, Vokietijoje ir kiek dar vėliau pasiekė Rusiją.

Idomu tai, kad pirščiukas tuo metu buvo naudojamas ir kaip papuošalas. Jį gaminavo iš aukso, sidabro, papuošdami brangakmeniais. Neturtingi žmonės neišsigalėjo įsigyti šio naudingo daikto. Siūdami, jie apvyniodavo pirštą medžiagos juoste.

Kinijoje siuvamasis pirščiukas buvo žinomas žymiai anksčiau. Tuo tarpu Indokinijoje jį naudojo ir kaip sutuoktuvų žiedą, kuriame būdavo išgraviruojamas moters vardas ir vedybų data.

## Šalys ir rekordai

Anglų žurnalas "Ekonomistas" atspausdino sąrašą savotiškų rekordų, pasiektų įvairiose šalyse. Pavyzdžiui, Prancūzija užima pirmąją vietą pagal vaikų nusikalstamumą, Japonija — pagal sauzudybių skaičių, JAV — skyrybų, Austrija — nesantuokinių vaikų, Švedija — išgeriamos degtinės kiekį, Vakarų Vokietija — alaus.

Sąrašas neįtraukia kokį rekordą turi Anglija. Gal ji ir yra "atsilikusi".

# Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS  
LEIDIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:  
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25  
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS  
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada  
Telefonas: EMpire 6-4358

## SAVO AKYSE NEMATO IR RĄSTO

Vakarų pasaulio lyderiai, tur būt norėdami pasirodyti pasaulio akyse labai kilniais, prie kiekvienos progos pademonstruoja nusistatymą prieš prievartos vartojimą, prieš ginklo naudojimą. Ir dabar, kada Indija panaudojo ginklą kolonistams išvaryti iš savo žemės, ponai pravirko galiomis ašaromis. Jie nėra piršto pajudinę tam, kad paveiktus portugalus apleisti svetimas žemes, bet kai Indija, išėjus iš kantrybės, pasiuntė ginkluotas jėgas, visi puolė raudoti, kad Indija panaudojo ginklą prieš kolonistus.

Ginklo vartojimas aplamai nėra geras dalykas. Bet be jo šiandien neapsieinama. Pati Portugalija naudojo ginklą Angoloj, kad nuslopintų kolonijos žmonių kovas už išsilaisvinimą iš svetimo jungo. Portugalai elgiasi Angoloj labai žiauriai. Britai naudojo ir tebenauodoja ginklą prieš savo kolonijų žmones. Anais metais jie, kartu su francūzais, panaudojo ginklą prieš Egiptą, kuris tuomet atėmė iš svetimsalių per jo žemę einantį Suezų kanalą. Francūzai naudoja pusę milijono kariuomenės malsinimui Alžyrijos žmonių.

Jungtinės Tautos, kurios skaitosi taikos organizacija, naudojo ginklą Korėjoj. Dabar naudoja prieš Katangos atsiskyrėlius. Jungtinės Valstijos padeda ginklais Pietinio Vietnamo reakcinei valdžiai išsilaikyti. Tas pat ir Laosoj. Jos rėmė ir remia Kubos reakcionierius, kurie nori ginklo pagalba nuversti Kubos vyriausybę. Jungtinių Valstijų politika paremta ant ginklo. Prie kiekvienos progos jų lyderiai grumoją nuklinėmis bombomis tiems, kurie negerbia JAV interesų. Berlyne amerikiečiai panaudojo tankus pademonstravimui savo "teisių".

Ginklas ir jėga ant kiekvieno žingsnio. Tad kam verti verkšlenimai, kai kas kitas panaudoja ginklą?

Kada eina kalbos apie visuotinę nusiginklavimą, Vakarų lyderiai tuoj pastato reikalavimą, kad būtų sudaryta Jungtinių Tautų ginkluota jėga taikai apginti. Reiškia, net ir nusiginklavimą įvykdžius bus palikta militarinė jėga sutvarkymui tų, kurie nenorės klausyti ir pildyti priimtų tarimų.

Klausimas kyla, ar šitaip bus visą laiką? Atsakymas į tai gali būti labai aiškus. Kol pasaulyje bus kapitalizmas, tol susikirtimai bus neišvengiami, kaip jie buvo neišvengiami iki šiol. Tikslai kai visame pasaulyje bus panaikintas klasinis pasidalinimas, kai nebus turčių ir vargšų, žmonės bus išauklėti gyventi santaikoje, ginklo vartojimas pasidarys nebereikalingas.

## VIS NE IŠ TO GALO

Diefenbakerio vyriausybė planuojanti mažinti korporacijų taksus, kad paakstinus jas plėsti produkciją. Pavzdžiui, jei korporacija pagamins daugiau, negu dabar pagamina, tai už tą perviršių nebus imami taksai arba labai maži, jeigu nebus visai atleisti nuo taksų. Tokiu būdu vyriausybė tikisi sumažinti nedarbą.

Toks planas nieko nepažės. Juk gaminių ir dabar užtenka. Visos parduotuvės užverstos. Eksporteriai zuja ieškodami rinkų. Reiškia, padidinimas gamybos tik dar labiau užvers parduotuves ir sandėlius. Abejotina, kad bet kuri korporacija didintų produkciją, neturėdama perspektyvų parduoti gaminius.

Norint atidaryti duris gamybai kilti, visų pirma reikia sustiprinti žmonių perkamąją jėgą. Jei žmonės pajėgtų pirkti jau esamus gaminius, tai ir be akstino korporacijos griebtųsi gamybos plėtimo.

Kiek galima pastebėti, tai fabrikantų siekis šiuo tarpu yra mažinti darbininkų uždarbius. Tiesa, tvirtesnės unijos stovi ant kelio tam. Kai kurios korporacijos priverčia mos pakelti atlyginimą. Bet kiek tokių yra?

Tuom pat sykiu eina pirmyn automacijų plėtimas.

# Pasidairius Po Pasaulį

Imperialistinės valstybės dar kartą pademonstravo savo veidmainystę. Jos pasmerkė Indiją už panaudojimą ginklo vaduojant iš portugalų savo žemės plotus. Tas buvo padaryta tuo metu, kai Jungtinės Tautos, Jungtinių Valstijų iniciatyva, ginklo jėga vertė Katangos prezidentą Tšombę nusileisti centralinei vyriausybei. Kai Portugalija, Francija ir Britanija visur ginklu gina savo interesus kolonijose.

Bet pritarimas imperialistams buvo toks mažas, kad nedrįso net iškelti visuotiniame susirinkime.

Matydama, kas atsitiko Indijoje su Portugalijos kolonijų gynėjais, Olandijos vyriaubė paskelbė, kad ji sutinka tartis su Indonezija dėl Vakarinės Naujosios Gvinėjos, kurią olandai tebe laikė savo kontrolėj, nors Indonezija reikalauja nuo pat nepriklausomybės atgavimo dienos, kad olandai pasitrauktų.

Matyti, kad Indonezija pasiūlys panašiai, kaip Indija, jeigu olandai ir toliau neišsikraustys.

Olandai, teisindami save, sako, kad 700,000 papuanų yra visai skirtingi rasiniai ir kultūriniai nuo Rytų Indijos gyventojų, ir kad Vakarinė Naujoji Gvinėja niekad nepriklausė Rytų Indijoms, tai yra Indonezijai.

Olandai norį įsteigti vietinę valdžią ir per ją laikyti savo rankose.

Francijos prezidentas De Gaulle pasiūlė su savo simpatikais labai kiauiliškai.

Norėdamos parodyti Francijos dešiniams, kad darbo žmonės stovi prieš juos, už De Gaulle, visos unijos, kaip kairiosios, taip ir katalikiškosios ir socialistinės, pašaukė darbininkus į masines demonstracijas. Gi De Gaulle įsakė policijai neleisti darbininkams demonstruoti.

Per susirėmimus tarp policijos ir darbininkų arti 150 asmenų buvo sužeista. Policija protestavo prieš įsakymą vaikyti demonstracijas, bet vyriausybė nekrepinė dėmesio į tai. Ir tokiu būdu, nors policija simpatizavo demonstrantams, buvo priversta daužyti jiems galvas.

Belgija kalba apie davimą

Vis daugiau ir daugiau darbininkų pavaduoja automatai, mašinos. Mašinos gali padaryti daugiau ir greičiau. Klausimas tikslai, kas pirs tuos gaminius?

Federalė valdžia ima reikalą ne iš to galo. Ji turėtų susirūpinti perkamosios jėgos stiprinimu namie ir rinkų ieškojimu užsienioose.

Jungtinių Tautų Tarptautinių teisėm.

Girdi, Jungtinės Tautos, kariaudamos prieš Tšombę Katangoje, yra padariusios belgams nemažų nuostolių.

Be taip vadinamų sandinių, nemažai vietinių belgų stoje į kovą už savo teises. Jiems padaryti nuostoliai turį būti atlyginti.

Apie tai informavo parlamentą Paul Spaak, buvęs Nato sekretorius.

Lenkijos katalikų kardinolas Stefan Wyzinski išvilkė iš sutanos vieną brolių Kristuje, vyskupą M. Rodą. Tikėsit ar ne, bet vyskupas Roda užsimanė apsigyventi ir apsigyventi. O katalikų dvasiškiai yra uždrausta vestis.

Ar jis tuom pat sykiu bus ir ekskomunikuotas iš katalikų tikėjimo, pranešime nėra pasakyta.

Britanija, ruošdamasi įstoti į Bendros Rinkos Klubą, kalba apie pakeitimą pinigų.

Dabar Britanijoje pinigai labai keistai sudaryti. Mažiausia vienetė yra pena. Dvylika penų sudaro šilingą. Dvidešimt šilingų sudaro svarą sterlingų. Svaras lyginasi \$2.80 amerikoniškų.

Visur Europoje pinigai turi taip vadinamą metrinę sistemą.

Turistai, atvykę į Britaniją iš tokių šalių, turi nemažai sunkumų, nes sunku atsiminti tuos penus ir šilingus, tai yra, kiek jų į kur eina.

Jungtinių Valstijų santykiai su Pietinio Vietnamo valdžia neina geryn, o vis blogyn. Ir tas yra nežūrint to, kad Jungtinės Valstijos suvertė tenai ekonominės ir militarinės paramos už \$2,500,000,000.

Nesantaika prasidėjo po to, kai amerikiečiai pastebėjo Pietinio Vietnamo valdžiai, kad jos užsilaikymas nėra labai girtinas. Kennedžio pasiūsti žmonės surado, kad Diem valdžia elgiasi panašiai, kaip elgėsi Čiang Kai-šeko Kinijoje, pabaigoje savo viešpatavimo.

Diem ir jo sėbrams nepatiko, kad juos pakritikavo. Girdi, Amerika neturi teisės kištis į tai, kaip jie tvarko savo šalį.

Diem šaukia, kad neramumas šalyje kursto šiaurinis Vietnamas, bet yra gerai žinomas faktas, kad partizanai

nus prieš Diem sudaro vietiniai žmonės, nebegalintieji pakelti sunkumų Diem vadovaujant.

Kalbėdamas Pasaulinės Darbo Unijų Federacijos suvažiavime, Liu Čang-šenas, Kinijos darbo unijų prezidentas, sakė, kad Vakaruose skleidžiami gandai, būk vyksta skilimas tarp Tarybų Sąjungos ir Kinijos komunistų, yra tikslai imperialistų noro deklamavimas.

Jis sakė, kad ir komunistų tarpe yra skirtingų nuomonių, bet tas nereiškia skilimą.

Ir Kinijos komunistų dienraštis Jih Pao išspausdino Izvestijų redaktoriaus Adžiu-bejaus interviu su prezidentu Kennedžiu.

Laikraštis taipgi kritikuoja nekuriuos Kennedžio pareiškimus, rodančius JAV norą priversti viso pasaulio žmones nusilenkti JAV valiai.

Dominikos Studentų Federacija kaltina Jungtines Valstijas, būk jos neleidžiančios grįžti namo Trujillo režimo tremtinių, kurių JAV esą nemažiau šimto.

Federacijos prezidentas ketina apeliuoti į Jungtines Tautas.

Buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas Hooveris stoja už Tšombę.

Girdi, Jungtinės Valstijos remia Jungtines Tautas, kurios naudoja JAV resursus žudymui žmonių, kurie nori būti laisvi nuo komunizmo.

## Colombijoje Veikia 11 Partizanų Grupių

MIAMI. — Stabtelėjęs čia Colombijos užsienio reikalų ministras J. Caicedo-Castilla laikraštiniams pasakė, kad Colombijoje šiuo metu veikia pasiskirsčiusios šalyje 11 partizanų grupių. Jis jas vadina komunistinėmis.

Greta to ministras pasigyrė, kad veną iš žymiausių partizanų vadų Villavicencio Caicedo šiomis dienomis saugumo organai suėmė. Caicedo su savo grupe operavo Venezuelos pasienyje.

## NUMIRĖ GENEROLAS KURTAS MEYERIS

BONNA. — širdies priepuoliu mirė generolas Kurtas Meyeris, kuris po karo buvo nuteistas mirtin kaip karo kriminalistas, bet vėliau išleistas į laisvę.

Po karo jis buvo nusmerktas mirtin už 18 kanadiečių belaisvių nužudymą.

## Pastabos

Popiežius savo kalėdinėje kalboje padarė priminimą ir valstybių vadovams. Jis pareiškė, kad istorija bus žiauri tiems valstybių vadovams, kurie nepadarys visko, kad pašalinus karo pavojaus.

Tai teisingas priminimas, nors labai trumpas.

Tačiau popiežius labai klaidingai nuteikia tikinčiuosius, kaip taikos ir karo grėsmės pašalinimo siekti.

Jis visą viltį deda į maldas.

Tikrenybėje gi, pasimelsti ir paprašyti dievo taikos, negana.

Dievas nei karo pavojaus pašalins, nei taiką išlaikys.

★

Karus organizuoja ne dievas, o imperialistiniai reacionieriai.

Maldų jie negirdi ir neklauso.

Juos gali suvaldyti tik tai žmonės. Ir ne maldomis, o stipria organizuota veikla.

Tadgi, ir popiežiaus istorija nepagirs. Ką kita būtų, jeigu jis visą savo juodąją armiją paragintų veikti už taiką.

★

Kenedis ir Macmilanas rimtai susirūpinę dėl Vakarinio Berlyno.

Iš pradžios jie patys nenorėjo, kad pasitarimas su Tarybų Sąjunga įvyktų, o dabar tai laiko svarbiausiu dalyku.

Jie dabar pyksta ant De Gaulle, kam šis dar vis atžagariom eina. Nepritaria pasitarimui.

★

Mat, atitvėrimas Vakarinio Berlyno padarė savo. Dėl susidariusios neaiškios ateities, kas bus su Berlynu, iš vakarinės dalies žmonės kraustosi. Niekas nebenori ten savo kapitalo įvesdinti. Jis darosi, kaip W. Lipman išsireiškė, tikru lavonu.

Tačiau, teisingai kalbant, reiktų pasakyti, kad jis virsta nuoga Vakarų militarine baze.

Gyvenimui ten susilpnėjus, liks tik nuogi militariniai griaučiai.

O tai jau būtų labai mažas argumentas, kodėl Vakarinis Berlynas turėtų palikti Vakarų globoje.

To Kenedis su Macmilanu ir nenori susilaukti.

★

Štai ir vėl dar vieni metal baigia prabėgti.

O tai buvo tikrai didelių įvykių metai.

Gagarino ir Titovo atlikti žygiai, visos eilės kolonijų pasiliuosavimas, aiškiai parodė ir tarybinio žmogaus

## RYTAS

VI. Grybas

Nustelbus tamsą, siautulingą vėją,  
Daina dar negirdėta drebino padangę,  
Tai traktorių kolona vieškeliu riedėjo,  
Tai Technika gražuolė kaiman žengė.

Ir nuo to ryto gimė naujos dienos  
Jaunų kolūkių platuos —  
Apleisti pūdymai, suskirdusios rugienos  
Javams augint mašinom atkovotos.

Ir visas kraštas dainą tą pamėgo  
Ir šaunią talką brolių traktoristų.  
Nuo darbo dūžių praeitis pabėgo,  
Galulaukėj palikus perpuvusį Kristų.

Nepripažįstame nei dievo, anei velnio, —  
Tai kunigai juos naktį išgalvojo. —  
Jaunai, ugningai, karštu delnu  
Pasukom vairą į šviesos rytojų!

## Ką Kiti Rašo

### "Krizės metai"

Vakarinės Vokietijos spauda niuriai rašo apie Berlyno problemą. Nykios nuotaikos matosi tarp vokiečių vakarų pusėje, rašo D. M. Nichol, "Chicago Daily News" korespondentas.

Vakarinis Berlynas vis daugiau "džiūsta", nyksta. Jo gyvybė pakirsta siena nuo rytinio Berlyno. Ateities neužtikrinimas veja žmones lauk iš vakarinio Berlyno. 1962 metai busi didelės krizės metais.

Vakarų vidiniai nesutikimai taipgi niuriai nuteikia vokiečius.

Laikraščiai "Morgenpost" ir "Die Welt" giria De Gaulle, bet prieš jį eina nevien mažesnės NATO valstybės, o ir Britanija ir JAV. Jos nori derėtis su Tarybų Sąjunga.

Delsimas Berlyno problemos irgi nedžiugina vokiečius, nes tai reiškia didesni smukimą vakarinio Berlyno.

mokslo atsiekimus, ir bendrą visuomeninę pažangą.

Gi reacionierių bei imperialistų jėgos, nežiūrint jų žiauraus siautėjimo kolonijose ir namie, — pašlijo, sumenkėjo.

Nebe tokie jie jau galingi, kokie buvo.

★

Tačiau, svarbiausiu atsiemimu buvo tai, kad buvo išvengta karo.

Gyvenimui einant pirmyn, žmonijai progresuojant, yra daug vilties, kad ateinantieji metai bus neblogesni, o gal ir geresni.

Tikėkime, kad bus geresni.

Ta proga, visiems šios skilties skaitytojams linkiu laimingų Naujų metų, sveikatos ir sėkmės.

Z. Janauskas

Prie to, delsimas stiprina esamos padėties išgalėjimą, o tai reiškia, kad Vokietijos dabartinės sienos pasiliks kaip yra, taipgi Tarybų Sąjunga teks pasirašyti taiką atskirai su Demokratine Vokietijos Respublika.

Berlynas nėra vienatinis JAV frontas. Azijoje susidariusi situacija nervuoja mūsų vyriausybę. Pietų Amerikos padėtis nedžiugina. Juk nebereikalo prezidentas Kenedis planuoja vykti ten.

Kongas taipgi yra svarbi problema. Yra jį ir daugiau. JAV vyriausybė negali patenkinti Adenauerio ir jo kolegų, bei militaristų. Tenka kitur daug jėgų skirti.

Vokiečių nacių, revanšistų viltys dėlto gesta sukurti pasaulinį karą. O jei toks karas ir kiltų, jie jau galėtų būti pirma auka branduolinių atakų.

— Vilnis

### Nerodo entuziazmo karui

Spaudos konferencijoj prezidentas Kenedy matė reikalą pabarti tuos rezervistus, kurie nepatenkinti pašaukimu armijon dėl gynimo Berlyno. Kiek tas nepasitenkinimas egzistuoja armijoje, tai karininkai gali apčiuopti geriausia. O jie yra prastos nuomonės, kaip tvirtina Wisconsin senatorius W. Proxmire. Jis sako, pašauktieji reikalauja paaiškinimo kodėl jie pašaukti tarnybon, o karininkai negali įtikinti, kad tai buvo reikalinga ir neišvengiama.

Minimas senatorius tris dienas gyveno su rezervistais stovyklose ir sako, kad tik išgirdę prezidento pareiškimą, jog gal bus paleisti neišbuvę nė metų, parodė entuziazmo. Tas reiškia, kad jie nėra įsitikinę, kad eiti karan dėl Berlyno, yra pa-

sitarnavimas šalies garbei ir gerovei. Daugelis jų atmena hitlerinės Vokietijos tuos žmonių deginimo pečius ir išbadėjusių žmonių minias koncentracijos kempėse.

Kareivis tik tuomet nesigaili gyvasties, kai žino, kad jis kariauja už šalies apgynimą, už būvio gerinimą ir žmonijos progresą. Karan eiti dėl Berlyno ir apgynimui tų generolų valdžios, kurie praeitame kare pasižymėjo didžiausiomis žudynėmis, mažai rasi entuziastų. Matyt tokia mintimi užsikrėtę yra tie, kuriuos prezidentas matė reikalo pabarti.

Karas prieš hitlerinę Vokietiją pareikalavo daug aukų, bet armijos nereikėjo barti, kad nepatriotiška. Tąsyk karo tikslas buvo suprantamas visų, todėl ir be aiškinimo žinojo, dėl ko kariaujama. Šiuo kartu pasirengimas karui aiškiau tikslu visiems neturi, todėl ir entuziazmo mobilizacija nesukelia, nors tūli generolai ir gana užtikrinančiai prižada greitą laimėjimą. JAV liaudis to neapčiuopia, o kareiviai jau yra dalis žmonijos, kuri turėtų sudėti didžiausias aukas gyvastimis ir vargu.

— Petriškis

### Kas laimėjo, kas pralaimėjo

Britanija laimėjo abiejuose pasauliniuose karuose, bet ji "pralaimėjo imperiją", sako kai kurie angliai.

Iš viso pirmame pasaulyne kare laimėjo tik JAV. Britanija ir Prancūzija susilpnėjo. Vokietija neteko kolonijų ir susilpnėjo.

Visa kapitalistinė sistema daug pralaimėjo tuo, kad Rusijoj žmonės nuvertė czaristinį režimą ir įkūrė tarybinę santvarką.

Antrame pasauliniame kare irgi laimėjo JAV, Britanija ir kitos Vakarų šalys prieš fašizmą.

Bet nors netekus daugiausia žmonių ir turtų, TSRS laimėjo daugiausia, nes tarybinė santvarka žymiai paplito — ji apima arti pusės pasaulio gyventojų.

Nereikia būti pranašu atspėjimui, jog dar vienas karas prabaigtų kapitalistinė sistema. Bet karai baisiai daug atseina žmonijai, tai reikia išlaikyti taiką, reikia veikti nedaleidimui karo.

— V. Andrulis

### Neteisybė

Neteisybė kaip tvirtina Metelionis ir kiti laisvamaniai, kad dabar žemelėje nebėra velnių, biesų, kipšų ir kitų raguočių. Yra, ir dar kokių!

Netikite? Paskaitykite "Draugą" gruodžio 12-tos numerį. Pacituosiu žodis žodin:

## ŠYPSENAS

### Bando suklaidinti

Vaikas parėjęs iš mokyklos pareikalavo, kad tėvas pasiųstų į kitą mokyklą.

"Kas yra sūnau?" klausia nustebęs tėvas. "Ar tau nepatinka mokytoja?"

"Nepatinka. Ji nori suklaidinti mane".

"Kaip tai?"

"Vakar ji sakė, kad penki ir penki yra dešimt, o šiandien sakė, kad šeši ir keturi yra dešimt".

### Ji pažadėjo, bet...

Buvo aukų rinkimo dėl ligoninės diena. Ant vieno kampo stovėjo graži slaugė su dėžute. Priėjo prie jos jūrininkas.

"Jeigu tu pabūtum man slaugė, jeigu aš atsidurčiau ligoninėj", tarė jūrininkas, "tai aš aukočiau penkis dolerius".

"Su mielu noru", atsakė slaugė.

"Beje, kokioj ligoninėj jūs dirbate?" paklausė jūrininkas, padavęs jai penkis dolerius.

"Generalinėje, vaikų gimdymo skyriuje", atsakė slaugė.

"Pragaro kunigaikštis Šetonas užsidėjo savo kruviną rūbą. Iš jo kaktos kyšojo baltūs ragai. Jo uodega buvo išpūdingo dydžio..." Ir taip toliau, et, cetera.

Bijodamas, kad neprisapnuotų, kaip anamet perskaičius "Pekling" knygą, toliau nebeskaičiau. Ale ir to užtenka įrodymui Šetono egzistancijos. Taip, šetonas "Drauge" rašomas su didžiųjų raide š, kaip dievas ir kitos nebūtos būtybės.

Dabar aišku, kad ir mūsų menševikų papė klerikalai patraukė prie savęs ne vien žemiškom gėrybėm ("laisvinimo" trupiniais), ale ir "baisiaisiais šetono ragais".

— L. Jonikas

### PAKELIA APDRAUDOS NETURINTIEM MOKESTI

TORONTO. — Transporto ministras L. Rowntree pranešė, kad 1962 metais apdraudos neturintieji automobilių savininkai turės mokėti \$20.00 imdami naujus leidimus.

Iki šiol buvo tikrai \$5.00.

Šis mokestis eina į fondą, iš kurio padengiami nuostoliai, padaryti neapdraustų automobilių.

OSLO. — NATO karo laivyno Baltijos jūroje komandantu paskirtas Vakarų Vokietijos admiralas Gerhard Wagner.

## Lazda Turi Du Galu

S. KARPE

Neseniai lankėsi pas prezidentą Kennedį Tarybų Sąjungos žurnalistas, Izvestijų redaktorius Ažubė, ir turėjo ilgoką pasikalbėjimą. Tame pasikalbėjime prezidentas Kennedis palietė vieną iš pagrindinių klausimų, tarptautinio sugyvenimo klausimą. Ir jis, tarp kita ko, pasakė:

"Mums rodo, kad sunkumai (sugyventi) kyla iš Sovietų pastangų sukommunistinti pasaulį. Jei Sovietų Sąjunga siektų tik apsaugoti savo tautinius interesus ir leistų kitiems kraštams gyventi, kaip jie nori — gyventi taikoje, tada, aš tikiu, problemos, kurios dabar sukelia tiek įtampos, dingtų".

Čia pasakyta labai daug. Tai klausimas, kuris vakarų spaudoje labai dažnai keliamas. Jis reikalingas plataus išgvildinimo.

Kaip gi šis reikalas išrodo istorijos šviesoje?

Galime pradėti nuo pradžios. Kaip žinome, Rusijos žmonės, išvarginti karo ir priespaudos, užsimojo nusikratyti caro tironiją ir pradėti taikų gyvenimą. Ir kas gi atsitiko? Amerikiečiai, britai ir kiti, pamiršę karą su vokiečiais, puolė mušti Rusijos liaudį, norinčią gyventi kitaip. Tada amerikiečiai ir kiti negalvojo apie leidimą Rusijos žmonėms susitvarkyti gyvenimą taip, kaip jiems patiks.

Nežiūrint visų imperialistų pastangų sužlugdyti revoliuciją, Rusijos žmonės laimėjo. Tai buvo geriausias įrodymas, kad Rusijos žmonės nori taip gyventi. Bet ar imperialistai leido? Suokalbė po suokalbė sekė. Viso pasaulio propaganda buvo nukreipta prieš Tarybų Sąjungą. Ekonominiai ir kitoki boikotai buvo taikomi visų griežtumu. Jungtinės Valstijos nepripažino Tarybų Sąjungos iki Rooseveltto išrinkimo prezidentu.

Imperialistai sukurstė vokiečius ir italus fašistus. Tiesa, planas neišdegė, patys turėjo kariauti su hitlerininkais ir fašistais, bet tai jų nelaimė. Patys parengė jiems ragus, tikėdamiesi, kad jie subadys Tarybų Sąjungą.

Šiandien Jungtinės Valstijos turi šimtus milijonų žmonių svetimos šalyse, kurios atsuktos prieš Tarybų Sąjungą ir jos drauges. Veikia šimtai radio stočių, kurios dieną ir naktį kursto žmones prieš Tarybų Sąjungą ir liaudies demokratijų vyriausybes.

Jungtinės Valstijos ir šiandien nepripažįsta Kinijos,

nors visas pasaulis mato, kad Kinijos žmonės geriau patenkinti dabar, negu buvo prieš Čiang Kai-šeko.

Jungtinės Valstijos beveik po visą pasaulį kovoja pinigais ir ginklais prieš liaudies pastangas išsilaisvinti iš svetimų ir savų išnaudotojų jungo.

Galima būtų prisiminti Francijos, Portugalijos, Belgijos ir kitų vakarinių jėgų karus prieš kolonijinius žmones.

Visa tai rodo, kad vakarai turi pilnas rankas kovoti prieš žmonių pastangas pasirinkti tokį gyvenimą, kokio jie nori.

Visai neseniai amerikiečiai rėmė Kubos pabėgėlių invaziją Kubon. Aną dieną JAV karo laivai demonstravo prieš Dominikos respublikos.

Tai gi, lazda turi du galu.

Norint kalbėti apie priežastis, kodėl sunku sugyventi, jų galima rasti labai daug ir amerikiečių pusėj.

Svaiddant kaltinimus prieš vieni kitus nebus galima to sugyvenimo pagerinti. Reikia daug daugiau. Reikia, kad vakarai syki ir ant visados užmirštų apie sunaikinimą socializmo ar komunizmo, kaip jie pripratę vadinti. Tai ne tik neįmanoma, bet ir žiopa. Niekas istorijos eigos nesulaikė ir nesulaikys.

Tarybų Sąjunga siūlo eiti į kompeticiją. Lai abi pusės stengiasi kelti žmonių gyvenimo standartą. Kuri pasirodys geresnė, ta sistema laimės. Juk tai vienas iš geriausių pasiūlymų. Ir ko čia baugintis. Ko bijoti, kad komunizmas gali pasirodyti geresnis? O jeigu kapitalizmas pasirodys geresnis, tai žmonės pasirinktų kapitalizmą. Tai jau tokia taisyklė gyvenime. Geresnis, koku vardu ji bevadintum, visada laimi.

## Amerikos Dešinieji

Laikas nuo laiko spaudoje pasirodo žinių apie John Birch Draugiją, apie fašistus ir kitas dešiniųjų grupes Jungtinėse Valstijose. Aną dieną net prezidentas Kennedis, buvęs prezidentas Trumanas ir kiti tarė stipresnį žodį tiems dešiniams. Kas gi tie dešinieji iš tikrųjų yra ir ko jie siekia?

Neseniai Toronto didlapyje Telegrame tuo reikalu davė apžvalgą minėto laikraščio korespondentas Washington, Ron Collister. Jis rašo sekančiai:

Šaltas kaip ledas intelektualis pranešimas apie Amerikos klestinčius dešiniuosius daro išvadą, kad jau nebegalima vadinti juos "tuščiaagalviais". Šalis gali būti kelyje prie fašizmo.

Fordo palaikomo Fund for the Republic tyrinėtojas ruošiant pranešimą, demokratas senatorius Strom Thurmond iš Pietų Karolinos ragino, kad susijungtų į vieną partiją konservatyvūs republikonai ir dešinieji demokratai.

Tas, sakė jis, sudarytų partiją, užtektinai skaitlingą pasidaryti šalies "antra dominuojančia partija".

Abi senosios partijos, sakė jis, nuėjo taip toli į kairę, kad "žmonėms nebėra pasirinkimo".

Thurmondo įsitikinimą, kad konservatizmas auga, pripažįsta ir Fund for the Republic pranešimas, paruoštas Ralpho Ellswortho, Knygynų direktoriaus, Colorado universiteto, ir vėlio-

nies Dr. Sarah Harris.

Yra aišku, jie raportuoja, kad ultradešiniųjų John Birch Society "jau turi nemažą įtaką lokaliniame lygyje po visą šalį.

"Nebegalima sakyti, kad dešiniasparniai yra tuščiaagalviai.

"John Birch Society skyrė apimantį įtakingus bendruomenės lyderius ir solidžius piliečius, kurie mano, kad pagrindinės dešiniasparnių doktrinos, jei ne pašaliniai klausimai, sutampa su jų pačių.

"Universitetuose yra ultrakonservatyvios organizacijos, turinčios savo eilėse studentų ir profesorių".

Pranešimas puola dešiniųjų varžymus prezidento Kennedžio Berlyno klausimą rikišant.

"Pastaryjų įvykių reikšmė yra ta, kad laike gilaus krizio, viduriniai labiau palinkę eiti su dešinišiais.

"Šie reiškiniai iškelia klausimą, ar jie nuves prie to, kas buvo Italijoje ar Vokietijoje (pirm karo...), ar mes sugrįšime prie mūsų pirmesnio prisirišimo prie vidurkio..."

"Būtų tikrai drąsus žmogus, kuris pranašautų išvadą dabartinės kovos nustatymui šios šalies charakterio ir politinio komplekso".

Jeigu Amerikos dešiniasparniai kada nors paimtų galią, ką jie darytų? Pagal šį raportą, dešiniasparniai pareikalautų, kad Jungtinės Tautos išsikraustytų kur kitur ir tuojuo su-

## Kas Dedasi Vietname

Globe and Mail korespondentas Frederick Nossal ra-

šo iš Saigono, Pietinio Vietnamo sostinės:

Jie taipgi sumažintų jau dabar rubežiuotą imigraciją, pilnai panaudotų deportacijas, nupilietinimą ir repatriaciją.

Jie "įsteigtų tam tikros rūšies laikiną pilietybę negrams, zionistams, liberalams ir visiems tiems, kurių šeimos naturalizavosi nedaugiau kaip dvi kartos atgal".

Jie siektų aprubežavimo prezidento galios ir valstybės departamento teisių išduoti pasportus ir visas.

Jie tuojuo panaikintų paramą užsieniui ir dalyvavimą Jungtinėse Tautose, Unesco, Nato, Gatt ir Ilo.

Jie tuojuo atsauktų pripažinimą Tarybų Sąjungos, Izraelio ir visų šalių už geležinės užuolaidos.

Ir jie parodytų gyvą susidomėjimą galimybėmis repatriuoti Amerikos negrus — matomai į Afriką.

Admirolas John G. Crommelin paskelbė savo nepavykusią kandidatūrą į Alabamos gubernatorių sekančiai:

"Raktas į išsigelbėjimą yra visapusiškas supratimas komunistų - žydų konspiracijos..."

"Mūsų puikioji Alabamos valstija buvo komunistų-žydų konspiratorių išrinkta kaip bandymų laukas dėl suradimo būdų įvykdymui savo suokalbė..."

Crommelino charakterizacija komunistų konspiracijos kaip žydų, sako Fund for the Republic Report, "pilnai įsikverbė į didžiumą baltųjų piliečių tarybų literatūrą".

Prancėsimas cituoja žurnalą Right, kuris nereikalingas tolimesnio aprašymo:

"Dešiniųjų kova: už nacionalizmą, individualizmą ir krikščioniškas tradicijas, ir prieš internacionalizmą, kolektivizmą ir pašalines religijas, iš tikrųjų yra kova už išlikimą ir kova iki pat galo.

"Lai dešinieji supranta ir begailėtingai skelbia pasauliui, kad liberalizmas yra išdavystė".

Daug komentarų prie to, kas minėto korespondento pasakyta, nereikia. Galima tik tiek pridėti, kad tai rimtas dalykas. Jei amerikiečiai laiku neatkreips į tai atydos ir leis tiems demagogams tęsti griaujamą darbą nenu-maskuotais, Jungtinės Valstijos gali susilaukti fašizmo. Prezidente Kennedžio ūministracija, kaip atrodo, daro kaip tik priešingai. Ji nori sunaikinti kairiųjų judėjimą, kuris aktyviausias kovoje prieš reakciją ir fašizmą.

"Skirtumai tarp prezidento Ngo Dinh Diem režimo ir Jungtinių Valstijų pasidarė tokie rimti, kad JAV oficialiai prašytų prašo laikraštiniukus nebūti per daug stambiais savo kalbose. Ir nors Saigono redaktoriams buvo įsakyta sumažinti antiamerikietišką kampaniją, pasipiktinimas tarp palociaus oficialų nei kiek nesumažėjo.

"Nelaimė, kova dėl vidurinės linijos vos tik prasidėjo. Pietiniai vietnamiečiai pasakė, syki ir ant visados, kad Jungtinės Valstijos "turi sustoti kišusios į mūsų reikalus". Bet, pagal prezidento John F. Kennedžio įsakymą, keletas aukštųjų pasiuntinių priminė Diemui gana aštriai, kad jei ne Jungtinės Valstijos, jo prezidentystė ir rasi pats jo šalies gyvenimas kybotų ant siūlo.

"Tokie asmenys, kaip viceprezidentas Lydon B. Johnson, generolas Maxwell Taylor ir, iš vėliausių, Washingtono ambasadorius Saigone, Frederick E. Nolting, bandė išaiškinti prezidentui Diem ir jo šeimai JAV atsišėimą linkui Pietinio Vietnamo.

"Nuo 1954 metų, JAV taksų mokytojai davė Diemo valdžiai virš \$2,500,000,000 ekonominės ir militarinės paramos, ir nors buvo padarytas nemažas progresas eilė provincijų, politinis Saigono intelektualų ūpas dar niekad nebuvo toks juodas.

"Apie Diemą spiečiasi sauja ištikimų, sunkiai dirbančių rėmėjų. Bet dabar net jo paties valdžios nariai pradėjo abejoti, kaip ilgai dabartinė diktatūra gali laikytis prieš politinius ir militarinius puolimus. Tragedija tame, kad nors ir teisingai teigiama, jog Viet Cong komunistų aktyvumui vadovaujama iš Hanojaus, Šiaurinio Vietnamo sostinės, didžiumą Diemo priešų sudaro vietiniai.

"Diemo oligarchija nutildė, nors dabartiniam laikui, didžiumą oponentų. Daugelis yra kalėjimuose. Nekurie paliko Saigoną, skųsdamiesi, kad jeigu Pietinis Vietnamas yra laisvas pasaulis, tai jie nenori nieko bendra turėti su juomi. Jie arba išvyko į užsienį, paprastai į Franciją, ar perėjo komunistų pusėn. Šiandien, daugelis buvusių valdžios kritikų pasidarė karčiais priešais, kurie su Viet Gongais Pietinio Vietnamo džiunglėse — suokalbiamdami, kaip nuverst Diemo valdžią.

"Štai čia ir prasideda skirtumai tarp Washingtono ir Saigono".

# Kaip Eina LB Vajus

Laikė praėjusios savaitės gauta 4 naujos prenumeratos ir \$185.85 aukų. Iki būtinios vajeaus kvotos išpildymo dar trūksta 58 naujų prenumeratų ir \$210.35 aukų. Skaudžiaj atsilikta su naujų prenumeratų kvotos išpildymu. Dedame viltis, kad sustinkant Naujus Metus visi LB draugai ir draugės kiek ryžtingiau padirbėsime ir baigiantis vajui kvotos bus išpildytos su labai reikiamu kaupu.

Nors švenčių karščio laikotarpis, bet tikrai gražus būrys vajininkų to nepaveikti atsiliėpė gražiai papildydami vajeaus veiklos rezultatus. Winnipego ir Vancouverio draugai pradėjo šalinti atsilikimą, o Windsor, Chicago, Los Angeles, Norwood, Clevelando, Montrealo, Red Lake, Courtlando, Rochesterio, Detroito, Lethbridge, Miami ir Toronto vajininkai žymiai papildė savo veiklos rezultatus.

Tarpajoninėse lenktynėse žymesnių pakaitų nevyko. Antras rajonas padidino kaupą ant savo būtinios kvotos ir pradėjo artėti prie naujų prenumeratų kvotos išpildymo. Jis vis laikosi pirmoj vietoj rajonų lenktynėse.

Iki gruodžio 24 d. vidurdienio iš rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 7 naujos prenumeratos ir \$746.25 aukų.

Iš antro rajono 21 nauja prenumerata ir \$1,864.10 aukų.

Iš trečio rajono \$263.00 aukų.

Iš ketvirto rajono 1 nauja prenumerata ir \$82.35 aukų.

Iš JAV yra gauta 13 naujų prenumeratų ir \$833.95 aukų.

Bendrai laikė šio vajeaus yra gauta 42 naujos prenumeratos ir \$3,789.65 aukų.

Vajininkai dabar išsirikia- vė ir turi punktų sekančiai:

Toronto vajininkai	3,202
Montrealo vajininkai	2,151
Windsoro vajininkai	690
Chicago vajininkai	621
Hamiltono vajininkai	463
Port Arthuro vaj.	406
Brooklyno vaj.	289
Kapuskasingo vaj.	238
Londono vaj.	236
Norwoodo vaj.	229
Courtlando vaj.	173
Detroito vaj.	149
Rochesterio vaj.	139
Winnipego vaj.	136
Lawrence vaj.	125
Vancouverio vaj.	121
Sudburio vaj.	114
Forest vaj.	112
Los Angeles vaj.	106
St. Peterburgo vaj.	100
Red Lake vaj.	96
Worcesterio vaj.	84

Waterburio vaj.	78
Clevelando vaj.	70
San Leandro vaj.	69
San Francisco vaj.	65
Miami vaj.	65
Lethbridge vaj.	59
Great Necko vaj.	59

Ir penkiolikos kitų vietovių vajininkai, turintieji po mažiau kaip 50 punktų, kurių skaičius nepasikeitė, čia neminimi.

Toronto abudu pirmieji vajininkai gražiai pažengė pirmyn, bet lenktynėse nevyko pakaitų. J. Valūnas laikosi pirmoj vietoj su 837

punktais ir J. Valaitis antro su 593 punktais.

Pakartotinai prašome priminti dėmesin, kad vajus pratęstas iki sausio 15 d., o visos vajeaus atskaitos, ypatin- gai iš lenktyniuojančių rajonų ir vajininkų turi pasiekti LB raštine iki sausio 20 d., 1962 m.

Nauji Metai čia pat. Šia proga linkiu visiems Liaudies Balso vajininkams, rėmėjams, skaitytojams ir jų šeimoms linksmy - laimingų ir taikių naujų 1962 metų. Kur beesame, ar kur būsime neužmirškime pažangios spaudos išlaikymo reikalą!

K. Kilikevičius

## Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Valaitis, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų ir dar \$6.00 surinktų aukų. Aukojo: M. Mikolajunas ir F. Žebrauskas po \$3.00.

M. Deedas, Red Lake, Ont., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe keturios jo paties atnaujintos į Lietuvą ir nuo Ch. Shukstes \$6.00 aukų.

J. Valūnas, Toronto, v. l. pridavė naują prenumeratą, užrašytą N. Berškienės į Lietuvą, keletą atnaujintų, švenčių progą pasveikinimų paskelbti ir dar \$3.00 surinktų aukų. Aukojo: A. Damasius, Keršanskienė ir J. Zykus po \$1.00.

A. Samuolis, Chicago, Ill., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir dar \$15.00 surinktų aukų. Aukojo: X. X. \$5.00, A. Murelis \$3.00, J. Povilaitis ir V. Samuolis po \$2.00; J. Pavilionis \$1.50; J. Kanceris \$1.00 ir A. P. 50 c.

J. Čeponis, LaSalle, Que., prisiuntė gražų kiekį atnaujintų prenumeratų ir \$22.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Čeponis \$7.00, V. Zavišius \$6.00; P. Bendžaitienė \$5.00; A. Ališauskas, A. Shlapelis, J. Valinčius ir A. White po \$1.00.

R. Niaura, Islington, Mass., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe viena L. Zelsono atnaujinta į Lietuvą, ir \$6.50 surinktų aukų. Aukojo: L. Zelson \$5.50; K. B. ir A. J. po 50 c.

T. Binkis, Chicago, užrašė naują prenumeratą, atsi- naujino sau ir paaukojo 50 c. R. Barauskas ir J. Stanley, Rochester, N. Y., prisiuntė nuo L.L.D. 50 kuopos \$5.00 aukų ir Naujų Metų progą pasveikinimų paskelbti.

J. Šinkunas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo S. F. Repšių \$3.00 aukų.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė keletą atnaujintų

prenumeratų ir dar \$9.00 surinktų aukų. Aukojo: D. Norwich ir C. Rimau po \$3.00; A. Chester \$2.00 ir A. Kmieliauskas \$1.00.

A. Maldeikienė, Springford, Ont., užrašė naują prenumeratą, keletą atnaujino, kurių tarpe dvi į Lietuvą, prisiuntė Naujų Metų pasveikinimų paskelbti ir jų šeima paaukojo \$5.00.

M. Vidruk, Winnipeg, prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi K. Žentelio ir M. Vidruko atnaujintos į Lietuvą, ir \$34.00 surinktų aukų. Aukojo: V. Lepeška, P. Jankunas ir Aldona po \$10.00; Visų Draugas ir Carolis po \$2.00.

A. Paukštienė, Miami, Fla., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. S. 50 c. aukų.

Meno Choras, Cleveland, Ohio, per Anna Salin prisiuntė \$10.00 aukų.

S. J. Liutkus, Elizabeth, N. J., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

W. Savickas, Windsor, Ont., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe viena jo ir kita P. Pargelėno atnaujintos į Lietuvą, taipgi \$15.50 surinktų aukų. Aukojo: W. Savickas \$10.00; P. Pargelėnas \$1.50; J. Stubas, J. Brazauskas, G. Kodis ir Ch. Nauseda po \$1.00.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos Windsor kuopa, per W. Savicką, prisiuntė LB paramai \$15.00 aukų.

S. F. Smith, Los Angeles, Calif., prisiuntė naują prenumeratą.

A. Grinkus, Vancouver, B. C., prisiuntė nuo P. Kiškio jo ir į Lietuvą atnaujintas prenumeratas, ir \$9.35 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

B. Poškus, Rouge Hill, Ont., \$6.00;

K. Songaila, Welland, Ont., \$2.00;

M. Rudzevičienė, Detroit, Mich., \$1.50.

V. Ramanauskas, Toronto, negalėjęs dalyvauti LB metiniame parengime, paaukojo savaitraščio paramai \$5.

F. Kazokas, Lethbridge, Alta. prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo W. Kajo savaitraščio paramai \$5. (Pabaiga ant 11 pusl.)

Sveikinu ir Linkiu

### Linksmų ir Laimingų Naujų Metų

Visiems draugams, giminėms ir pažįstamiems Kanadoje, JAV ir Lietuvoje.

Petras Mockaitis

Toronto, Ont.

Sveikinu ir Linkiu

### Linksmų ir Laimingų Naujų Metų

Visiems pažangios spaudos vajininkams, rėmėjams, skaitytojams, taipgi draugams, giminėms ir pažįstamiems Kanadoje, Jungtinėse Valstijose ir Tarybų Lietuvoje.

Juozas Valaitis

Toronto, Ont.

### Sveikiname Su Naujais Metais

Gimines, draugus ir pažįstamus Kanadoj, Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Tarybų Lietuvoj.

Visiems linkime geros sėkmės, stiprios ir geros sveikatos.

Jurgis ir Albina Maldeikiai ir Seima

Springford, Ont.

Sveikinu visus LB skaitytojus, vajininkus ir draugus. Visiems linkiu linksmai sutikti ir praleisti

### Naujus 1962 Metus

P. Bepirštis

Toronto, Ont.

### Sutinkant 1962 Metus

Sveikiname visus draugus, bendraminčius ir gimines. Visiems linkime geriausios sėkmės.

St. T. Rimdžiai

Toronto, Ont.

Sveikiname ir Linkime Linksmy ir

### Laimingų Naujų 1962 Metų

Visiems Mūsų Kuopos Nariams, Mūsų Parengimų Lankytojams ir Visiems Pažangiems Lietuviams.

Kanados Lietuvių Literatūros Dr-jos

Toronto Kuops

## Montrealo žinios

### Trumpai apie viską

Kaip praityje, taip ir šiame, artinantis kalėdoms, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Klubas suruošė eglaitę jauniems, būsimiems klubiečiams. Tai atsiuvo gruodžio 16 dieną, 1 valandą po piet.

Per porą valandų jaunieji užpildė abidvi svetaines. Su nekantrumu laukė kalėdų dieuko. Ir kuomet žilabarzdus senis raudonais kailiniais ir maišu dovanų pasirodė tarpduryje, suaugusiems teko ausis užsikisti.

Nors šios ceremonijos, apdovanojimas vaikučių, jau įprastas kasmetinis dalykas ir gal nebūtų verta rašyti apie jį spaudoje, bet gautas vaizdas tēmijant tas ceremonijas ir nugirsti išsireiškimai reikalauja vieną kitą žodį pasakyti.

Ziūrėdami į kamšatį, ne vienas išsireiškė, kad montrealiečiams reikia erdvesnės svetainės, kurioje galėtų mūsų vaikai bei anūakai praleisti savaitgalius ir jaustis kaip savo namuose. Faktas yra, kad šiandien mūsų jaunimas praleidžia liuoslaikius kabaretuose ar kitataučių ruošiamuose pasilinksminimuose.

Nuo savęs norėčiau pareikšti, kad svetainės pastatymas būtų lengvesnis, jei visos Montrealo lietuvių or-

ganizacijos susivienytų su Vytauti Klubu.

Lapkričio laidoje baigė Radio College kursą Janinos ir Alfonso Greibų sūnus Benediktas. Jis gavo diplomą su aukštais pažymėjimais iš elektronikos, inžinierijos ir technologijos. Jis mano tęsti mokslą toliau. Nuo savęs linkiu jam geros sėkmės.

E. D. Norwichai (Norvaišai) lankėsi Čikagoje pas dukrelę ir žentą, J. P. Flowers. O pastarieji padarė jiem staigmeną surengdami 44 metų vedybinių sukaktuvių paminėjimą.

Susirgo M. Niaurienė. Gydososi Viktorijos ligoninėj.

J. Svoltelis paslydęs ir nupuolęs laiptais į rūšį taip sutrenkė galvą, kad neteko sąmonės. Jis randasi Notre Dame ligoninėje ir gydytojais teigia, kad jis atgaus sąmonę pagalba vaistų.

Tai išpėjimas būti atsargesniais su laiptais.

Montrealo universitetu mokslininkų komitetas, kuris tyrinėja radiacijos kenksmingumą žmonių sveikatai, sako, kad slėptuvės nuo radioaktyvių kritulių yra bevertės. Esą geriausias būdas apsaugoti nuo jų, tai išlaikyti taiką.

Montrealo oro teršimo tyrinėjimo stotis po dviejų metų stebėjimo surado, kad orą užteršia daugiausia džetiniai orlaiviai. Esą reikalinga uždrausti jiems skraidyti virš miesto.

B. K.

## Vatikanas Afrikoje Keičia Taktiką

Kovojančios Angolos sostinės Luandos laivų statykloje yra savotiškas istorinis paminklas — iš akmens ištašytas suolas. Kadaiše ant jo sėdėdamas vyskupas teikdavo palaiminimą išvežamiems už okeano į vergiją negrams. Tuos negrus misionieriai pakubomis krikštydavo. Ver-

gų savininkai turėdavo dvasininkams sumokėti už kiekvieną pakrikštytą „juoda sielą“.

Bažnyčia su vergų pirkliais uoliai bendradarbiaudavo. Teologai pateisindavo vergiją. Misionieriai auklėjo nuo tėvų atplėštus negrų vaikus vergiško paklusnumo kolonizatoriams dvasia ir pasukui juos parduodavo bei patys naudodavosi vergų darbu. Dar 1890 m. katalikų misija Bukumbyje (Rytų Afrika) turėjo 120 supirkty juodaodžių vaikų, kurie misijos plantacijose bei įmonėse dirbdavo sunkiausius darbus.

Misionieriai aktyviai dalyvaudavo naikinant negrų kultūros bei civilizacijos paminklus, aiškindami tai kova su pagonyste. Katalikų bei protestantų misijos, padėdamos kolonizatoriams, nepamiršo ir savęs — jos tapo stambių plantacijų savininkais. Afrikiečiai net sukūrė posakį: „Kai misionieriai atsidangino į Afriką, jie turėjo bibliją, o mes, afrikiečiai, žemę; dabar mes turime bibliją, o jie — žemę“.

Žymią savo milžiniškųjų kapitalų dalį Vatikanas yra

investavęs monopolistinėse bendrovėse, lobstančiose iš Afrikos turtų grobstymo.

Kai devyniolikto amžiaus pabaigoje kolonizatoriams Afrikoje prirėkė rašto pramokusių darbininkų bei žemesnių tarnautojų, tai misionieriai suskato steigti mokyklas čiabuvių vaikams. Ką tie ilgaskverniai mokytojai galvojo apie negrų švietimą, trumpai ir drūtai yra pasakę katalikų misionierius Pietvakarių Afrikoje daktaras Vederis: „Rimtai šviesti afrikiečius baltiesiems yra tas pats, kaip persipiauti gerklę“.

Tačiau misionieriai sugėbėjo taip tvarkyti negrų švietimą, kad baltiesiems netektų „piautis gerklę“. Jie mokė vaikus nuolankiai klausyti baltųjų valdžios ir baltųjų šeimininkų. Daugiausia laiko buvo sugaištama krikščioniškos moralės taisyklėms, pamaldoms ir nemokamam darbui misionierių organizacijų plantacijose. Dėstoma buvo atitinkamų kolonizatorių kalba. Pagrindinė „auklėjimo“ priemonė buvo plakimas.

Dar prieš kelerius metus kuone visas mokyklas britų, belgų ir portugalų valdose bei pusę mokyklų prancūzų valdose tvarkė misionieriai. Vien tik katalikų bažnyčios žinioje buvo 30,000 pradinių mokyklų, kurias lankė daugiau kaip 3 milijonai Afrikos vaikų. Misionieriai išugdė nemaža „juodųjų europiečių“, kurie vėliau tapo imperialistų agentūra Afrikoje.

Bažnyčia ne kartą atvirai rėmė bei teisingo imperialistų siautėjimą kolonijose. Italijos vyskupas 1935 m. laimino fašistinę kariauną, vykusią Etiopijos pavertti, aukojo savo auksinius kryžius ginklams, kuriais Musolinio galvažudžiai žudė vienintelės to meto Afrikoje nepriklausomos šalies gyventojus. 1947 m. prancūziškieji okupantai, kėsindamiesi sutriuškinti laisvės sąjūdį Madagaskaro saloje, išprovokavo malgašų tarpe riaušes, kurioms malšinti prieš beginklius žmones sutelkė visą savo karinę galią: aviaciją, tankus, parašiutininkų dalinius. Iki dantų ginkluoti okupantai sugriovė dešimtis gyvenamųjų vietovių, išžudė 90,000 malgašų, 20,000 žmo-

nių sugrūdo į kalėjimus. Prancūziškųjų imperialistų piktadarybės sukretė visą pasaulį, o katalikų bažnyčios viršūnės tas žudynes pavadino, teisingais civilizatorių veiksmais prieš agresorius. Sutanotų veidmainių lūpose prancūziškieji budeliai virto „civilizatoriais“, o jų užpuolimo aukos — beginkliai malgašai — „agresoriais“.

Jokie imperialistų žiaurumai nesustabdė revoliucinės audros Afrikoje. Buvusios kolonijos viena po kitos išsikovojo nepriklausomybę.

Teško susimąstyti ir bažnyčiai. Ji pamatė, kad toliau atvirai tarnaudama imperializmui, ji neteks savo pozicijų „Juodajame žemyne“, kaip jų neteko Azijoje. Todėl bažnyčia ėmė ieškoti naujų kelių. Išradingiausi pasirodė jėzuitai. Jų ordino narys Lebas pasiūlė keisti taktiką, būtent: įtikinėti afrikiečius, kad kolonializmas ir krikščionybė esą skirtingi dalykai, kad, girdi, galima būti gerais katalikais ir netampanant vergais.

Jėzuito Lebo idėjas sankcionavo Jonas 23-tysis. 1959 m. balandžio 3 d., kreipdamasis į vykusio Romoje Afrikos rašytojų bei meno darbuotojų kongreso dalyvius, popiežius pareiškė, kad „katalikų bažnyčia nesutapatina savęs su kokia nors atskira kultūra“, kad ji „palankiai žiūri į visas kultūras“.

Pažangus Prancūzijos mokslininkas profesorius Rožė Garodi savo studijose „Bažnyčia, kolonializmas ir nacionalinio išsivadimo judėjimas“ nurodo, kad neišvengiamo kolonijinės sistemos griuvimo aplinkybėms katalikų bažnyčios viršūnės dabar Afrikoje laikosi šių principų: lyg ir dalyvauti nacionalinio išsivadavimo judėjime, o iš tikrųjų visai jį silpninti iš vidaus; maksimaliai remtis aukštaisiais Afrikos šalių visuomenės sluoksniais; propaguoti „savanorišką“ Afrikos bendradarbiavimą su Vakarais.

Dar 1956 m. Prancūzijos katalikų organas „Krua“ rašė: „Jeigu Prancūzija, ir, iš viso, Vakarai turės pasitraukti iš Afrikos, būtina pasirūpinti, kad katalikų bažnyčia ten pasilikty, prigytų ir įsitvirtintų. Tam tikslui reikia liautis ignoravus vietinių gyventojų siekimus bei lūkesčius“. Atseit, bažnyčia nusprendė likti Afrikoje, žinoma, ne čiabuvių, o Vakarų interesais, apsimetusi afrikiečių bičiuliu.

Naujoji Vatikano taktika jau plačiai taikoma praktinėje veikloje. Aukštutinės Votos vyskupas tuoj po de Gollo organizuoto 1958 m. rugsėjo 28 d. referendumo paskelbė kolektyvinį laišką šios kolonijos nepriklausomybės

### DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

**International Gift Parcel Service**

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VL 4-4860  
Montreal 2, P. Q., Canada

## WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus  
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679  
VERDUN, QUE.

Specialistai Drabužių Dažytojai

**Jos. Petrera & Geo. Marks**

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.  
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus. Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.

Telefonas OR. 4-7578



klausimu. Laiške vyskupai pabrėžė, kad "savo šalies nepriklausomybės siekimas yra teisėtas ir net privalomas". Paryžiui besiruošiant pripažinti ribotą Prancūzų Vakarų ir Pusiaujo Afrikos kolonijų nepriklausomybę, minėtų kolonijų katalikų misijų vadovai, kreipdamiesi į vietinius gyventojus, pareiškė: "Jūs trokštate autonomijos, kuri jus padarys savo likimo šeiminkais — toks troškimas yra teisėtas".

1959 m. pradžioje Brazilyje įvykusi katalikiškų profesinių sąjungų konferencija savo rezoliucijoje pažymėjo, kad ji "sveikina Afrikos tautų kovą dėl nacionalinės nepriklausomybės". Tokių pareiškimų dabar netrūksta.

Katalikų bažnyčia supranta, kad nuosekliausias ir ryžtingiausias kolonializmo priešas Afrikoje yra žemyno proletariatas. Todėl ji visai stengiasi trukdyti proletariato organizavimąsi. Bažnyčia, kur galėdama, pristeigia separatistinių katalikiškų profesinių sąjungų, moterų, jaunimo draugijų, darbininkų klubų, tuo būdu tyčia skaldydama darbo žmonių gretas, trukdydama organizuoti vieningos kovos veiksmus, temdydama proletariato klasinę sąmonę. Minėtos katalikiškųjų profesinių sąjungų konferencijos rezoliucijoje, bažnytininkams diktuojančią, įrašyta, kad "konferencija nepripažįsta jokių materialistinių koncepcijų ir skelbia joms kovą".

Imperialistų ir jų bendrininkų meilikavimas su genčių vadais nėra naujiena. Kardinolas Lia Vižeri dar 1878 m. mokė baltuosius dvasininkus, vykusius misionieriais į Afriką: "Visų svarbiausia — pajungti sau vietinių vadų sielas... Tuo reikiama ypač rūpintis, žinant, kad, patraukus į savo pusę vieną vadą, bus laimėta žymiai daugiau sielų, negu patraukus šimtą negrų nuskurdėlių. Kai tik vadai taps katalikais, jie privers pasikrikštyti visus savo valdinius".

Siekdamas įsitvirtinti Afrikoje, Vatikanas ieško vietinės diduomenės tarpe kandidatų į dvasininkus, net į vyskupus, jo agentai aktyviai dalyvauja politinėje kovoje ir skverbiasi į atsakingus postus, tiek įsigijusiuose nepriklausomybę kraštuose, tiek ir kolonijose. Šią katalikų bažnyčios taktiką iliustruoja tokie pavyzdžiai: 1956 m. jauną genties vadų dinastijos palikuonį juodaodį eventiką Gandeną Vatikanas paskyrė Dhomėjos vyskupu. Jaukas labai veiksmingas. Afrikinės kilmės "misionieriai" yra patogūs naujojo kolonializmo laidininkai. Buvusiai Prancūzijos kolonijai —

Kongo respublikai vadovauja katalikų abatas Julu, dėstęs tikybą misionierių mokyklose ir katalikų bažnyčios dvasininkas Brazilyje. Šiandien jis — vienas uoliausių vakarietiškos orientacijos gynėjų.

Opi Vakarų monopolijų problema — išlaikyti laivo priklausomybėje buvusias kolonijas, jau tapus nepriklausomomis šalimis. Ir čia imperialistams į talką ateina katalikų bažnyčia. "Tarpautinės etikos kodekse", kurį paruošė ir išleido katalikiška "Tarpautinė visuomenės studijavimo sąjunga", rašoma: "Jeigu kolonija pasidarė suvereni, ji neturi teisės nutraukti visus savo ryšius, kurie ją siejo su kolonizatorių tauta. Tarp abiejų tautų faktiškai susidaro teisinga sandrauga, kurios negalima išardyti vienašališkai".

Ši bažnytininkų doktrina visiškai atitinka JAV, Anglijos, Prancūzijos ir kitų imperialistų pastangas buvusias kolonijas paversti savo satelitais. Pagal šią doktriną ne Vakarų imperialistai yra Kongo tragedijos kaltininkai, o... Patris Lumumba, kuris troško visiško savo tėvynės savarankiškumo. Pagal ją — ne prancūziški okupantai yra alžyriečių tautos tragedijos kaltininkai, o... patys alžyriečiai, kurie trokšta laisvės ir nepriklausomybės. Vatikanas spauda, kartodama Prancūzijos reakcijos šmeižtus, kovojančio Alžyro patriotus vadina "terroristais", "maištininkais". Matyti, vadovaudamasis šia doktrina, Vatikanas ligi šiol nė vienu žodžiu neprisitarė prieš siaubingą portugaliskos kariaunos žudynes Angoloje.

Kuo ištikimiausiai tarnau-

ti imperialistiniams Vakarams, padedant monopolijoms išsaugoti savo dispozicijoje pasakiškų turtų žemyną ir galimybes toliau jį plėsti — didžiausias Vatikanorūpestis.

Afrikos tautų dar laukia negailestinga kova su kolonializmo liekanomis bei klasitais jų saugotojais. Nėra abejonės, kad šią kovą laimės Afrikos tautos.

D. Valenis

### Winnipegų Lietuvių Klubo Naujienos

"Oi, dievuliau brangus, koks gražus tolimasis dangus", kadaiše dainuodavo mūsų sesės Lietuvoje. Dabar čia, Kanadoje, Winnipegų Lietuvių Klube, mūsų "jaunikiai" dar "gražesnes" dainas užtraukia: "Oi, dievuliau mano, kokios gražios mūsų lietuviškos panos". O tos gaspadinės, tai tikros mūsų mamos".

Kai tik prisėdi prie stalo, tai nebežinau nei nuo ko pradėti, nes stalai su įvairiais valgiais apkrauti. Keptos vištos, kalakutai, rauginti agurkai, lietuviški sūriai ir kopūstai, kumpiai, dešrelės su pipirais ir česnakais ir t. t. O prie to dar atsiranda minkštų ir kiėtų gėrimų. Kada gaspadorius pripila visų stiklines ir prisipila sau ir iškėlęs aukštyn sušunka "Į sveikatą visiems!" tada visi klubo nariai ir narės atsistoja, iškelia stiklines ir lyg vienu balsu sušunka: "Lai gyvuoja mūsų klubas!"

Kai visi pasisotina, tada klubo pirmininkas pilvą išpūtes atsistoja pradeda pats kalbėti ir kviečia kitus kalbėtojus. O tos kalbos, kaip

pasismaginusių, būna visokios. Vieni rėžia ekonomines, kiti politines, tretį net religines. O jei kuris užsimena apie kultūrą, o ypatingai lietuvišką, tai tuoj išgirsti šūkius: "Geresnės kultūros niekur negali būti, kaip mūsų klube". Girdi, kas nori pasimelsti, tas gali nueiti į bažnyčią, kas nori knygy ir laikraščių pasiskaityti, tai gali patys sau nusipirkti ar užsirašyti; o kas nori pasilinksminėti, išsigerti, gardžiai pavalgyti, pasikabėti, pašokti, paūžti, tai tokiems čia klube gerai.

Tokių tai ir dar "prakilnesnių" kalbų išgirsti giriant savo klubą.

Tokie baliai klubo nariams rengiami du kartus per metus. O klubo nario mokestis tekainuoja tik \$1.00 per metus. O klubas savo nariams surengia per metus du tokios balius veltui. Tik ateik ir prisivalgyk ir prisigerk, pasisok prie geros muzikos. Už tad nedyvai, kad pernai, klubui pradėjus duoti dvi vakarienes nariams, net pora desėtų naujų narių į klubą įstojo. Rodos 16 iš naujųjų ateivių ir 7 iš senųjų.

Pastaroji Winnipegų Lietuvių Klubo vakariene atsiuvo gruodžio 2 dieną. Ateinančiais metais pirmoji vakariene atsiuvo vasario 3 dieną, 7 valandą vakaro klubo

patalpose, 240 Manitoba Ave.

Metinis klubo narių susirinkimas atsiuvo sekančią, sekmadienį, vasario 4 dieną, 2 valandą po piet. Tikimasi naujų narių. Norintieji įstoti skubėkit paduoti aplūkakias.

Naujas Klubietis

### Įvairenybės

Gyvačių veisykla

Kirgizijoje įsteigta nuodingųjų gyvačių veisykla. Iš gyvačių gaunami nuodai reikalingi gydant kai kuriuos susirgimus.

Šių savotiškųjų "donorų" veislynėje greitai bus du tūkstančiai gyvačių.

Perukai vėl madoje

Niujorke vėl įeina į madą perukai. Moderni niujorkietė užsimaua peruką, nudažytą ir suukuotą pagal savo pageidavimą.

Perukai "made in USA" yra gaminami iš itališkos žaliavos. Apulijos ir Kalabrijos valstietės parduoda supirkėjams savo plaukus. Speciali konservavimo procedūra prailgina perukų naudojimo laiką iki šešerių metų. Tačiau dėl savo aukštos kainos jie mažai kam prieinami. Berods, pigiausias perukas kainuoja \$180!

### Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

### UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

### Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

### SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

### Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario  
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

L. BAKUTIS

## Per Liepsnojančią Žemę

(Tąsa)

Vieną šeštadienį pas mus susirinko kaimo jaunimas vakaroti. Atėjo ir Juozas Paknys. Apsivilkęs trumpu, su dviem eilėmis sagų puspalcium, jis atrodė truputį linktelėjęs. Viršugalvyje plaukai buvę jau gerokai praretėję, o juodi trumpi ūseliai teikė jam rimto ir pagyvenusio žmogaus išvaizdą.

Tamsiomis lyg anglis, giliai įdubusiomis akimis apžvelgęs susirinkusius, jis išlėto tarė:

— Tai ką, vyrai, politikuo-jate?

Visų akys įsmigo į Paknį. Kažkas iš būrio atsiliepė:

— Ką čia gali žmogus, kvailas būdamas, politikuoti. Suplėšti "ožką" arba "vežimą" tai gal ir neper blogiausiai išeina.

— Kortos lieka kortomis. Jos tik trumpam padeda užmiršti vargus. Ant kortų pasaulio nepastatysi. O pasauly dabar dideli dalykai dedasi.

Visi nutilo, klausėsi svečio, kuris lėtai ištraukė iš kišenės pluoštą laikraščiu.

— Laikraštį paskaityti šitokį vakarą būtų ne pro šalį, ypač jaunimui.

Nelaukdamas atsakymo, jis pradėjo skaityti "Lietuvos žinių" vedamąjį — "Vilnius naujų santykių su SSSR akivaizdoje".

Pakniui baigus skaityti, žmonės ėmė ginčytis, kambarys užė lyg avilys.

— Gal ten nieko baisaus nėra, toje Rusijoje, — prabilo Izidorius Bakutis.

— Vienas mano pažįstamas šnekėjosi Kaune su žmogumi, buvusiu Rusijoje. Tai jis juokėsi iš ponėkų tauškalų, kad Rusijoje kolchozuose žmonės vaikšto apiplūšę, karnų vyžomis, valgo iš bendro lovio ir net žmonas turi bendras. Netiesa, sak, kad ten persekiojami tikintieji. Kokį dievą turi, tokį, jei nori, ir tikėk, — pridūrė kažkuris iš būrio valstiečių.

Paknio akyse žybtelėjo linksmos kibirkštėlės, ir jis nusišypsojęs tarė:

— Žinoma, gryniasias šmeižtas. Tokias kalbas, skleidžia, kurie baltomis pirštinais švaisto pūslėtomis darbo žmonių rankomis uždirbtus pinigus ir Sovietų Rusijos bijo labiau, negu velnias kryžiaus. Gyvenimas nestovi vietoje. Šiandien vienaip, rytoj kitaip gali būti. Pagyvensim, jei nemirsim, viską pamatysime.

Atėjo naktis, o žmonės namo neskubėjo. Tik po pirmųjų gaidžių pakilo ir išsiskirstė į savo pirkias.

Išsėdėjau iki gaidžių ir aš tą vakarą, nors motina ne kartą varė gulti. Galvoje pykėsi viena po kitos girdėtos mintys. Į Juozą Paknį nuo to vakaro pradėjau žiūrėti kaip į didelio proto žmogų. Panorau kaip galima arčiau su juo susipažinti. Paknys gerai lošė šachmatais. Aš paprašiau, kad jis mane išmokyty šio įdomaus žaidimo. Ir taip prie šachmatų lentos prasidėjo mūsų draugystė. Man tuomet buvo šešiolika, o jam keturiasdešimt treji metai, bet toks didelis amžiaus skirtumas ne kiek mums netrukde.

Zymiai vėliau sužinojau, kad šis žmogus labai daug visko buvo matęs ir patyręs. Ilgą laiką Paknys gyveno Rusijoje, penkerius metus sėdėjo kalėjime už revoliucinę veiklą. Apie save jis kalbėdavo labai mažai, tačiau apie jaunimo gyvenimą Rusijoje mėgdavo pasakoti.

Iš jo sužinojau apie rusų liaudies kovas, apie revoliucinio jaunimo patriotizmą, apie caro galybės sutriuškinimą. Klausytis jo pasakojimų man buvo didžiausia laimė.

Netrukus Juozas Paknys pasidarė dažnas mūsų namų svečias. Kiekvieną kartą ateidamas užant atnešdavo pluoštą laikraščių ir pažangių to meto rašytojų knygų. Skaičiau jas su nepaprastu įdomumu ir jaučiau, kad pamažu man atsiveria iki šiol nesuvoktas naujas pasaulis.

— Lietuvos kaimą atėjo 1940-ji metai. Žiemą praleidau besimokydamas Zarasų žemės ūkio mokykloje. Po pamokų susirinkdavome bendrabutį, gildindavome su to meto visuomeniniu gyvenimu susijusias temas, kartais užtraukdavome vieną kitą revoliucinę dainą. Pirmieji revoliuciniai daigai vis giliau smelkėsi į jaunųjų širdis, vertė mąstyti, protauti, ieškoti atsakymo į beįskylančius neaiškius klausimus.

Iš Zarasų į gimtąjį sodžių grįžau pavasarį. Kaimas gyveno tą patį sunkų gyvenimą. Vėl pamačiau nuo darbo palinkusius tėvo pečius, sugrubusias rankas. Skurdas žvelgė iš kiekvieno varguolio trobos.

Pavasario atšildyta žemė laukė grūdo, kurio daugeliui kaimo valstiečių trūko. Trū-

ko sėklos, duonos, pinigų. . .

Vieną vakarą atėjo Juozas Paknys. Pasisveikinęs su manimi, sėdo už stalo, užsirikė ir išlėto paklausė:

— Tai, vadinasi, baigei mokslus? O toliau kas? Gal dabar jau į agronomus spausi? — Ir, nelaukdamas atsakymo, nukreipė kalbą į kitą pusę. — Papasakok; kas gero mieste. Kaip sekėsi mokytis? Naujų draugų ir pažįstamų, tur būt, irgi nemaža sužvejotai?

— Yra ir draugų, ir pažįstamų. . . Mokslo sekėsi neblogai. Tik kur dabar dėsiuos, taip ir nežinau. Norėčiau, kur nors toliau pavažiuoti, dar pasimokyti, bet tai tik svajonė.

— Kai tų mokyty tiek privis, kas kiauless ganyss, — įsikišo tėvas. — Reikia žiūrėti, kad duonos netrūktų, o be mokslo galima gyventi. . .

— Šneki, tėvai, nē pats nežinau ką. Mokslo ant kupros nereikia nešiotis. Gana, kad mes užaugome kvaili. Lionginukui mokslas sekasi, reikėtų nors vieną pamokyti, — neiškentė motina.

— Kas skaito, rašo, duonos neprašo, Bakuti. Dėl Liongino jums reiktų pagalvoti. Agronomai dabar labai reikalingi, o ateity gal jų dar labiau reikės, — palaikė motiną Paknys.

Kalbų tą vakarą nestigo. Motina ir Paknys atkakliai gynė mano "pozicijas", bet tėvas vis prieštaravo.

Vėlokai pakilo eiti namo Paknys. Išlydėjau jį į kiemą. Atsiveikindamas stipriai paspaudė man ranką ir pasakė:

— Lionginai, man atrodo, kad iš tavęs gali išeiti neblogas vyras. Žinoma, jei pats to norėsi. Matau, kad tavo gyslose teka mūsiškis, praščiokų kraujas. Esi dar jaunas, bet tai ne yda. Atsimink, kad gyvenimas nuolat keičiasi. O gal greitai jam prireiks ir tavo rankos bei širdies. Noriu tau padėti, kad neišklystum į sunkelius. Pradžiai paimk štai ką.

Iš kišenės jis ištraukė nedidelę, kukliu apdaru knygelę, kurios viršelyje, metęs žvilgsnį, perskaičiau: "VLKJS įstatai".

— Pasiėpk ją kuo toliau nuo svetimų akių, o kai perskaitysi, grąžinsi man.

Sumišęs stovėjau prie kiemo vartelių, prispaudęs prie krūtinės knygelę, kurią davė šis mano gerbiamas žmogus. Jo siluetas pradingo naktyje, o aš pasukau į tą pačią seklyčią, kur kadaise brolis Juozas slėpė komunistinę literatūrą. Supratau, kad prieš mano akis atsiveria tas kelias, kuriuo nuėjo mano brolis ir daugelis jo draugų. Žinojau, kad jis pareikalaus daug jėgų ir pašventimo. Bet tai vienintelis

teisingas kelias. Juo ir pasukau.

—  
Į kvapnaus jazmino žiedą nedrąsiai pasibeldė birželis, atnešdamas nuostabiai šviesias ir saulėtas vasaros dienas. Niekam neišdilo iš atminties nepakartojama birželio keturioliktoji, — tą dieną į mūsų tėviškę papūtė gailvus Rytų vėjas, išblaškdamas sunkius debesius, dengusius nuo laisvės saulės darbo žmonių akis.

Gimtosios žemės keliais, keleliais žygiavo Raudonosios Armijos kariai, kuriuos pakelėse lietuvaitės apibėdavo gyvų gėlių žiedais. Nėtilo sveikinimo šūkių, veržėte veržėsi iš Lietuvos darbo žmonių krūtinų džiaugsmas, iš lūpų — padėka kariams išvaduotojams.

Ilga tankų kolona sustojo, pasipylė raudonarmiečiai, spaudė jiems ištiestas rankas, segėsi prie palaidinių merginų dovanotas gėles, juokėsi, kalbėjo.

Prie vieno tanko prisiartinę pagyvenę žmogus, ranka palietė jį ir spragtelėjo pirštais į tanko šoną.

— Geležinis, rupūzė, — nusikeikė jis ir pasitraukė į šalį.

— Tai ką, Andriūnai, pagaliau įsitikinai, kad Sovietų tankai ne iš faneros, o plieniniai? — pasišaipė kažkas iš būrio.

— Nagas tikrai pajuduos nuo šio sprigto, — pridūrė kitas.

Pasigirdo sutartinis juokas, o buožė Andriūnas supykęs garsiai nusispiovė ir nudūlino savo dvarelį link.

Tankai vėl pajudėjo, žmonės ilgai bėgo paskui juos, mojo, linkėjo laimingo kelio.

Po poros dienų apsirodė Paknys. Šį kartą jo veidas švytėjo, įprasto niūrumo nē pėdsako neliko, o rūšcios, kiek liūdnokos akys žvelgė linksmai. Ištiesdamas man dešinę, jis tarė:

— Štai ir sulaukėme, vyruti. Tarybų valdžia jau čia.

Ant stalo atsirado visas glėbys laikraščių. Paknys atsistojo vidury gryčios ir išraiškingai lyg artistas pradėjo:

Sklaidos rūkas pabaliais, O rytuos raudona. . . Ramsto bobos pagaliais Griūvantį Smetoną.

— Še, kad nori! Vadinasi, Smetona išsiliejo, ir liko tik tuščias puodas, — visą laiką tylėjęs, prabilo šypsodamas šis brolis.

— Nebėra Smetonos ir nebebus. Dabar mes šeiminingai savo žemėje. Naujas gyvenimas prasideda, o to gyvenimo pamatus dėsimės mes. Atėjau, Lionginai, pas tave pasikalbėti, — tęsė Paknys, išskleisdamas laikraštį, kurio pirmajame puslapyje

ryškiu šriftu buvo skelbiama apie Lietuvos Komunistų partijos ir Komjaunimo legalizavimą. — Judviem su Albinu teks vienas darbelis. Aviliuose nedelsiant reikia įkurti pirmą komjaunimo organizaciją. Rytoj sekmdienis, kaime susirinks daug jaunimo, kaip tik ir bus šiam darbui puiki proga. Į pagalbą pasikviesime valstiaus komjaunimo komiteto sekretorių Balį Kesylį.

Kaip visuomet, išlydėjau jį. Sutarėme dėl rytdienos, sudarėme trumpą planelį. Taip aš gavau pirmą rimtą uždavinį.

— Apie kokį komjaunimą tau kalbėjo Juozas? — grįžus į trobą, paklausė tėvas.

— Komjaunimas, o ne komjaunimas, — pataisiau tėvą. — tai tokia organizacija, kuriai priklauso visi dori, teisingi jaunuoliai.

— Nepermanau aš tų jų organizacijų, — mostelėjo ranka tėvas.

— Ko čia nesuprasti? — šluodama aslą, įsikišo sesuo Liucija. — Taip ir galvojau, kad tos knygos nieko gero neduos: su bedieviais susidės ir pradės koneveikti dievą ir bažnyčią. Girdėjau aš jau aną dieną apie juos.

— Ne, taip tu supranti, sesele, — mėginau užgesinti sesers pyktį.

— Žiūrėk, ir mūsų gryčioj atsirado kiaušinis, kuris ims vištas mokyti! Geriau vištas ant skiedryno organizuok, o ne komjaunimą. Ar ne per daug prisiveis tų valdinukų? . . .

Žaibai vienas po kito krito ant manęs. Brolis tylėjo. Man buvo pikta, kad jis tyli, nors geriau už visus viską supranta. Ginčytis su namiškiais buvo beprasmiška, ir aš, trenkęs durimis, išėjau į kiemą.

Tik po pietų, piauinant doobilus, mūdu su broliu išsikalbėjome apie komjaunimą. Jis man patarė imtis siūlomo darbo, padėti kurti naują gyvenimą.

Vakaro šešėliai apgaubė žemę, rūkas nubaltino laukus ir pievas. Susimąstęs atsisdėdau palangėje ant suolelio, norėdamas susikaupti, gerai viską apgalvoti.

Kažkas švelniai palietė man galvą. Pakėliau akis. Sugrubusi motinos ranka glostė mano plaukus.

— Vaikeli, nesidėk per daug į širdį mūsų kalbų. Tu skaitai knygas, daugiau žinai už mus. Daryk taip, kaip tau galva šviečia; tik neužtrauk gėdos namams. Tu gi jau atskiri, kas gera ir kas bloga.

Aš buvau dėkingas motinai už šiuos žodžius, kurie lyg balzamas nuramino mane. Jie man buvo labai reikalingi, ypač šį vakarą. Juk

rytoj manęs laukė dideli darbai.

Nepaprastai greitai prabėgo trumpa vasaros naktis. Išblėso žvaigždės, praplyšo dangaus krašteli, ir pasirodė nedrąsi saulės šypsena. Pūstelėjus rytmečio vėjui, nuo dobilo nuriedėjo skaidrus rasos lašelis. Nuriedėjo ir pasislėpė po lapeliu, bijodamas, kad kraštoji saulutė jo nesugertų.

Paskardenusi nutilo lakštingala, pasidarė tylu tylu. Sekmadienio rytas žadėjo ramų poilsį seniesiems ir linksmą dieną jaunimui.

Anksti šį rytą pakilau ir nuskubėjau pas Albiną. Trumpai papasakojau apie Paknio duotą mums užduotį. Nepraėjo nė valanda, o prieš mus jau gulėjo gražiai, didelėmis raidėmis išrašytas skelbimas, kad tą pačią dieną Avilių pradinės mokyklos salėje įvyks jaunimo vakaras ir bus steigama komjaunimo organizacija.

Prie didžiulio, gražaus, daugybe salų ir mažų salelių išmarginto Avilių ežero nuo seno įsikūręs Avilių bažnytkaimis. Pačiame jo centre, prie kryžkelės, stovi naujas dviejų aukštų medinis pastatas — pradinė mokykla.

Abu su Albinu nuskubėjome į mokyklą pas vedėją Donatą Šukelį, su kuriuo reikėjo mums daug ką aptarti.

Blizgančiais batais, puošniomis baltomis kelnėmis, skeltu languotu švarku, mažiukas ir sudžiūvęs lyg nulauzta obels šaka, pasirodė mokyklos vedėjas. Iš pažūros jis atrodė daugiau panašus į lenkų bajorą, negu į mokytoją. Su papirusu dantyse jis išdidžia eiseną prisitartino prie mūsų.

— Kuo galiu būti naudingas? — lyg su ironija, lyg ir juokaudamas, paklausė Šukelis.

Mes paaiškinome. Vedėjas nuleido akis, valandėlę patylėjo, tarsi kažką svarbaus mąstydamas, ir pagaliau prabilo:

— Vadinasi, norite įkurti komjaunimo organizaciją? Ką gi, šauni iniciatyva! Tik leiskite paklausti, ar ši mintis jums patiems kilo, ar kas nors padiktavo... O, be to, šitokiam dalykui reiktų kokio nors popierėlio iš valdžios, tiksliau sakant, reiktų leidimo...

— Įkurti komjaunimo organizaciją padiktavo pats gyvenimas, — nebeištvėręs nutraukiau vedėją. — O dėl leidimo galite nesisieloti, mes atsakysime prieš valdžios organus.

Šukelis visas paraudo. — Gerai... — dirbtinai nutęsė jis. — Aš, kaip mokytojas, privalau palaikyti kiekvieną visuomeninį nau-

dingą sumanymą, prašau, aš nieko prieš...

Antrą valandą bažnyčioje pasibaigė pamaldos, ir bažnytkaimį užgriuvo žmonės. Mokyklos kieme užgrojo Petriuko Bakučio trielė, kuriai pritarė Petro Juškos smuikas ir Vaclovo Stankūno klarnetas. Muzika patraukė jaunimą, ir mokyklos kiemas bematant prisirinko pilnas.

Merginos, pasipuošusios margomis suknelėmis, atrodė lyg gėlynas. Švytėjo jaunai, saulės ir vėjo išbučiuoti veidai, nuo trankios polkos merkėsi akys.

Sustoję būreliu, Petraučiškių kaimo vaikinai ir merginos užtraukė jų mėgiamą dainą:

Negriš ta diena, kur

praėjo,

Ir upės neplauks atgalios.

Išbėgo gauja prispaudėjų

Iš tėviškės mūsų žalios...

Daina skambėjo gyvai, drąsiai. Ji nebetilpo kieme, veržėsi į laukus, skrido laisva ir nevaržoma, kaip ir žmogaus troškimas gyventi laisvai.

Šauliai, jaunalietai, pavasarininkai vaikščiojo nu-kabinę nosis ir vogčiomis šnairavo į besilinksminantį jaunimą. O tautininkai, susirinkę pas krautuvės savininką šlėktą Kublicką, kažką svarstė.

Tačiau kokia jėga galėjo pasipriešinti tam galingam, gaiviam vėjui, padvelkusiam į mūsų šalį, į darbo žmonių sąmonę ir širdį?

Netrukus pasirodė ir valsčiaus komjaunimo komiteto sekretorius Balys Kesylis. Muzika nutilo. Juozas Paknys pakvietė jaunimą į mokyklos salę, kur turėjo įvykti steigiamasis komjaunimo susirinkimas.

Salė prisipildė žvalaus jaunimo. Miela buvo žiūrėti į tuos jaunus veidus, kurie susidomėję laukė susirinkimo pradžios.

Drebančia iš susijaudinimo širdimi prisitartinau prie stalo. Salėje pasidarė tylu. Tik mano širdis daužėsi krūtinėje, ir man atrodė, kad jos plakimą girdi visi žmonės. Burna džiūvo, degė veidai. Pagaliau sukauptas visas jėgas ir prabilau:

— Draugai, šiandien čia susirinkome įkurti Aviliuose komjaunimo organizacijos.

Kalbėdamas stengiausi nežiūrėti į žmones, kad taip nesijaudinčiau. Tačiau vieną akimirka žvilgterėjau į salę ir pamaciau: iš salės galo spoksojo buvusios šaulės Anelė Grikinytė ir Genė Butkytė ir šaipėsi. Mane apėmė pyktis.

— Matau, kad kai kurie atėjo čia trukdyti ir šaipytis. Jūs, panelės šaulės, be reikalo rodote savo dantukus. Komjaunimo organizacija

Aviliuose bus įkurta ir gyvuos!

— Teisingai! — riktelėjo iš salės Ragėnų kaimo jaunuolis Povilas Navišnikovas.

Jį palaikė Petras ir Aleksėjus Rybakovai bei kiti jaunuoliai.

— Kam nepatinka, gali iš-eiti, — sušuko kažkas salėje.

Kesylui trumpai papasakojus apie komjaunimo organizacijos tikslus bei uždavinius, pakvietė susirinkusius stoti į komjaunimo eiles, aktyviai prisidėti prie naujo, tarybinio gyvenimo statybos.

Baigus kalbėti, salėje kilo triukšmas, daugelis šaukė "valio". Vieni per kitus jaunuoliai ėmė veržtis prie stalo. Tą dieną įstoti į komjaunimą pareiškė norą penkiasdešimt trys jaunuoliai ir merginos.

Namo grįžau kartu su broliu Juozu. Širdyje buvo gera ir lengva. Pirmąjį man pavestą uždavinį atlikau sėkmingai. Džiaugiausi lyg mažas vaikas.

Beeinant brolis man papasakojo, ką jam pavykė sužinoti iš Izidoriaus Bakučio. Pasirodo, tautininkų pasitarime dalyvavęs ir mūsų mokyklos vedėjas Šukelis. Supratau, kad šiam žmogui su mumis nepakeliui.

Aviliuose komjaunimo organizaciją įkūrėme. Į jos eiles stoji patys geriausi apylinkės jaunuoliai. Aš, nors dar neturėjau komjaunimo bilieto, buvau visų vienbalsiai išrinktas Avilių pirminės komjaunimo organizacijos sekretoriumi. Netrukus eilinis Antazavės valsčiaus komjaunimo komiteto posėdis patvirtino Avilių pirminės komjaunimo organizacijos nutarimą priimti į komjaunimą mane ir kitus draugus. Mums liko svarbiausias komjaunimo komiteto posėdis patvirtinti Avilių pirminės komjaunimo organizacijos nutarimą priimti į komjaunimą mane ir kitus draugus. Mums liko svarbiausias komjaunimo komiteto posėdis patvirtinti Avilių pirminės komjaunimo organizacijos nutarimą priimti į komjaunimą mane ir kitus draugus.

Nekantriai ėmėme laukti tos dienos, kada tapsime tikrais komjaunuoliais. Vakaraus susirinkę, visi drauge nagrinėjome komjaunimo įstatus, svarstėme tarptautinę padėtį, stengėmės sužinoti visa, kas dedasi pasaulyje. Pagaliau lauktoji diena atėjo. Visu būriu nuvykome į Zarasus. Be galo jaudinome, nerimome. O čia dar sužinojome, kad biuro posėdyje dalyvaus iš Kauno atvažiuojantis "Komjaunimo tiesos" redaktorius Eduardas Mieželaitis.

Pirmasis į biuro posėdį buvau pašauktas aš. Lyg ne savo kojomis peržengiau sekretoriaus kabineto slenktį. Už plataus, raudona staltiese užtiesto stalo pirmiausia pastebėjau nedidelio ūgio, smulkaus veido, mėlynų, linksmų akių jaunuolį — apskri-

ties komjaunimo komiteto sekretorių Joną Matiuką. Miliniu švarku, baltu rankų darbu vilnoniu megztiniu, jis man atrodė panašus į paprastą kaimo vaiką. Net ir jo žvilgsnis buvo nuoširdus, paprastas, draugiškas.

Šalia Matiuko sėdėjo biuro nariai, o tarp jų ir Komjaunimo Centro Komiteto atstovas drg. Mieželaitis.

Zarasų apskrities komjaunimo kimitetas gavo Antazavės valsčiaus komjaunimo komiteto nutarimą dėl draugo Liongino Bakučio, Prano sūnaus, priėmimo į VLKJS eiles, — lyg iš po žemių girdėjau įskaitos vedėjo Vaicekausko balsą.

Man liepsnojo veidas, degė ausys, kaito visas kūnas.

— Kokių turėsite draugų Bakučiui klausimų? — pasiteiravo sekretorius.

Isiviešpatavo tylą, kuri dar labiau mane jaudino. Stovėjau prie stalo, pasiruošęs atremti biuro narių atakas. Jaučiau jų žvilgsnius ir laukiau.

— Kas turi klausimų? — pakartojo sekretorius.

— Aš noriu paklausti, — prabilo Mieželaitis. — Draugas Bakuti, ar jūs gerai žinote VLKJS įstatus, ar suprantate organizacijos, į kurią stojate, tikslus?

Jis kalbėjo ramiai, tyliai, man atrodė, labai švelniai.

Mano jaudinimasis pradėjo slūgti.

— Taip, Komjaunimo įstatus gerai išstudijavau. Organizacijos tikslai ir uždaviniai taip pat žinomi, — išpyškinau lyg eilėrašty.

Mačiau, kaip draugas Mieželaitis, pažvelgęs į sekretorių, nusišypsojo.

— Norėčiau išgirsti, ką jūs skaitėte anksčiau ir kuomet dabar, — dar pasiteiravo jis.

— Praeity skaitiau Gorkio "Motiną", "Vaikystę", Cvirkos "Frank Kruk", "Zemę maitintoją", Salomėjos Nėries poeziją. Teko truputį susipažinti ir su komunisti-

ne literatūra. Dabar... — truputį sumišau. — Dabar skaitau visa, kas išleidžiama.

— Šaunu, — pasakė Centro Komiteto atstovas, — šaunu. Nuo gyvenimo atsilikti negalima, reikia spėti žengti su juo. O literatūra ir yra gyvenimo atspindys. Skaityk daug ir geras knygas, o jų mes turime ir dar išleisime.

Daugiau niekas nieko nebeklausė, ir biuro nariai vienbalsiai nutarė priimti mane į komjaunimo eiles.

Krūtinėje pasidarė lengva ir gera. Džiaugsmas nebetilpo širdy, atrodė — tuoj tuoj išsiverė. Norėjosi iš eilės išbučiuoti tuos gerus žmones, kurie manimi taip pasitikėjo. Stovėjau išsitemęs prie stalo ir nežinojau, ką toliau daryti.

— Palaukite raudonajame kampelyje, kol baigsis posėdis, — gausite komjaunimo bilietą, — pasakė Vaicekauskas.

Padėkojęs skriste išskridau iš kabineto.

Biuro posėdis man pasirodė labai ilgas. Sėdėjau raudonajame kampelyje ir niekaip negalėjau sulaukti posėdžio pabaigos.

Pagaliau aš vėl prie to paties stalo. Priešais mane stovi apskrities komjaunimo sekretorius drg. Matiukas, rankoje laikydamas komjaunimo bilietą. Šio momento iškilmingumą ir didingumą gali suprasti tik tas, kas pats stoji į komjaunimą.

(Bus daugiau)

#### KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

(Atkelta nuo 7 pusl.)  
zoko ir savęs po \$2.00 aukų.  
P. Kisielienė, Montreal, prisuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi Petro Šiuplevičiaus atnaujintos į Lietuvą ir nuo J. Antanovitch ir Jack Kisiel po \$1.00 aukų.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.  
Administracija

Lietuviška Valgykla

### UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

### Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

## Pranešimai

Toronto

### KLLD Susirinkimas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių metinis susirinkimas įvyks sausio 14 d. eną, sekmadienį 2 v. po piet, Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Visus mūsų kuopos narius nuoširdžiai kviečiame dalyvauti šiame susirinkime, kur turėsime peržvelgti praėjusių metų veiklą, nustatyti gaires tolimesniai veiksmai ir išrinkti kuopos valdybą 1962 metams. Draugijos nariai ir narės juskitės už būtiną pareigą dalyvauti šiame susirinkime, taipgi prašome pakviesti į susirinkimą ir savo pažįstamus, bei susijdomavusius mūsų Draugijos veikla lietuvius.

### Kuopos Valdyba

### 144,000 SILPNAPROČIŲ TORONTO METROPOLYJ

TORONTO. — Socialinio Planavimo Taryba savo pareiškime iškelia viršun, kad Toronte ir jo priemiesčiuose yra viso 144,000 silpnapročių, suaugusių ir vaikų.

Trys procentai metropolio gyventojų esą rimti silpnapročiai, o 6.7 procento tik su mažais trūkumais.

Taryba reikalauja, kad šlais žmonėmis rūpintųsi viešoji organizacija, o ne bent kelios, kaip dabar yra.

## Susirūpinęs Ateitimi

N. Wright rašo "Canada Month" žurnale, kad iš paviršiaus žiūrint atrodo viskas gerai, mokyti žmonės veda biznį, valdo miestus, policija žiūri tvarkos, kad nieko blogo neatsitiktų, bet giliau pažvelgus matosi kas kita. Ir jeigu Kanados žmonės nesiimsią iniciatyvos, nerodys veiklumo, už poros kartų Kanada tapsianti gyvu kūnu.

Štai keletas faktų, kurie kelia jam rūpestį:

Nemokančių nei skaityti, nei rašyti yra du milijonai. Tai gana daug iš 18 milijonų gyventojų.

Yra mokyklos, mokytojai, bet nėra geros priežiūros.

Prie to, 12 nuošimčių mažai moka rašyti ir skaityti. Prie dabartinių sąlygų jiems sunku palaikyti pastovų darbą.

Alkoholikų skaičius taip pat didelis. Iš 100,000 gyventojų 2,100 alkoholikų.

Kriminalystės skaičius kyla ir kyla. Per šiuos metus pakilo virš 12 procentų. Daugiausia didmiesčiuose.

Trūkumas dantistų. Sekanti karta turėsianti 20 procentų bedančių.

Žmonės mažai skaita spaudą. Mažesnių miestų ir miestelių žmonės nesidomį rinkimais. Balsuoja tik 25 procentai.

Daug baigusių aukštus mokslus apleidžia Kanadą. Tarp 1951 ir 1960 metų apleido Kanadą 275,000 žmonių.

A. X.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

**Modern Dairy**

847 COLLEGE ST. — TORONTO  
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

**WILLIAM PALAMAR**

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO  
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

**ŠVIEŽIĄ MEDŲ**

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.  
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

## Sūnų ir Dukterų Draugijos

Pirma Kuopa

ruošia

Naujų Metų Sutikimo

**Šokius**

ŠESTADIENĮ

Gruodžio 30 d.

Savoį Salėj

160 Claremont St.



Šokiams grieš geras orkestras

Įvairūs gėrimai ir užkandžiai pasivašnimui

Šokiai tęsis iki 12 val. nakties

Pradžia 7 val. vak.

Ižanga \$1.00

Nariai moka su nario mokesčiais

Maloniai kviečiame visus atsilankyti

Rengėjai

## Torontiečių Kronika

### Susilaukė dukrelės

Jaunieji J. Mingilai praėjusią savaitę susilaukė dukrelės, o senieji — anūkės. Visi džiaugiasi šeimos padidėjimu.

Report.

## Tabako Farmų Žinios

SPRINGFORD, Ont. — Rugsėjo pabaigoj apsidėdė Marė Veiverienė, kaidaise gyvenusi Toronte, su Antanu Masiuliu, nauju ateiviu.

## FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras  
Suite 403 455 Spadina  
Ofiso tel. WA. 2-6111  
Res. — CL. 1-0651  
Toronto

Akių ir Akinių  
Specialistas

## J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai  
Valandos: 9-12 ir 1-6  
Treč. po piet uždaryta  
Antradi., Ketv. ir Penkt.  
vakarais  
pagal susitarimą.  
Tel. LE. 5-6400  
1149 Dundas St. W.  
Toronto, Ont.

Lapkričio 8 dieną palaidojom Antaną Skudį. Kadaise dirbo Sudburyje, kasyklose. Paskutiniu laiku gyveno Tillsonburge.

Tą pat dieną palaidojom Juozą Pocių, seną kanadietį.

## Patyręs Tinkuotojas

Visokių rūšių tinkavimas iš vidaus ir lauko ir naujų lubų  
Telefonas: RO. 6-3026  
Toronto

Lietuvis Stogų Dengėjas

**Abest Roofing & Tinsmithing Co.**

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252  
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

## LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą  
Atliekam Kitus Plumberio Darbus  
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191  
Toronto

kurs gyveno Delhi miestelyje.

A. M.

## Reikalinga

Dalino ar pilno laiko tarnybai vyrų ar moterų norinčių turėti priedinių įplaukų. Turi kalbėti angliškai. Amžius nėra kliūtimi, Pilnas lavinimas suteikiams ir pajamos garantuojamos sulyg vakarinių uždarbių plius bonai. Kreiptis į Mr. Webb, kambar. 205, 3130 Bathurst St., Toronto, ar telefonuoti 787-0615 nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro dėl interviū.

## Reikalingas

Daržininkas - arkininkas dėl mažos arklų fermos 10 mylių į šiaurę nuo Toronto. Turi būti vedęs, nuo 25 iki 45 metų amžiaus. Geras pastovus darbas, namas gyvenimui. Turi turėti bent kiek patyrimo su arkliais ir suprasti angliškai. Atsiliepiant duokit visas informacijas apie patyrimą, kiek norit algos, kiek turit šeimos ir t. t.

Kreiptis: C. E. Simmons, 14 Pine Ridge Drive, Scarborough, Ontario.

## J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištirta akių nervus, nuo kurių patenka nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritalko akiniui.

470 College W., Toronto  
Tel.: WA. 1-3924